یادونه او درمندونه

د کتاب نوم ــ یادونه او درمندونه
لومړی چاپ
د کتاب موضوع ــ شعر.
د کتاب لیکونکی ــ سلیمان لایق
د کتاب خپرندوی ــ دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت داطلاعاتو او کلتور وزارت.
د کتاب دچاپ شمېر ــ پنځه زره ټوکه.
د کتاب دچاپ نېټه ــ د۱۳۵۷ هجري لمریز کال دچنگاښ میاشت
د کتاب دچاپ ذمه وار ــ غلام حضرت همکار.
دچاپ ځای ــ دولتي مطبعه. کابل ــ افغانستان

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دگوندي رهبریادداشت

ملگری سلیمان لایق زموږ دهیواد یو پیاوړی او معاصر شاعر دی. دده یوه برخه شعرونه دزیارایستونکو طبقو او اقشارو له ګټوڅخه دفاع کوي او دهغو منافع تمثیلوي. په دې کتاب یادونه او درمندونه کې هم یوه برخه داسې اشعار شته چې هغه په ټولنه کې دطبقاتي تضادونو دخر ګندولو په نسبت ویل شوي دي.

هیله ده چې داکتاب زموږ دزلمي نسل پرذهنیتونو په زړه پورې اثر وښندي او دنورو زلمو شاعرانو او لیکوالودپاره به یو ښه مثال شي.

په درناوي نور محمد تره کی

ددلو ۲۵ ــ ۱۳۵٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

داطلاعاتو او کلتور دوزیر یادداشت

دافغانستان ددموکراتیک جمهوري حکومت داطلاعاتو او کلتور دوزارت لپاره دډېرې خوښۍ ځای دی چې خپلو کړېدلو او ربړېدلو او له مترقي فرهن□ څخه لري ساتل شوو او محرومو خلکو ته،یو نوی اثر،وړاندي کوي.

دثور پرتمین انقلاب ،لکه هماغسي چې دژوندانه په نورو برخو کې دژورو او ښتونو اوتحولاتو سریزه پیل کړې ده،زموږ دخلکو دنوي او مترقي فرهن□ او هنر دایجاد په عظیم کار يې هم لاس پورې کړی دی . او دا کار البته دا فغانستان دخلکو دلرغوني فرهن□ دمیراثونو اودرنو دودونو له ساتنې سره په متناسب ډول سرته رسوي.

زموږ هیواد چې په بېلا بېلو ادبي اعصارو کې د دري او پښتو شعر ډېر ځلاند ټاټوبی او مرکز پاته شوی و،له بده مرغه په راورو سته کلوکې دملي ضد ،ولسي ضد اوفرهنگي ضد حکومتو دتسلط په وجې،شعر او ادبیاتو په زحمت سره نیم ژواندې او مړاوې سلګۍ پکې وهلې.دشعر ډیوه ټپه وه ،ادبیاتو یوه منحطه او ارتجاعي بڼه غوره کړې وه،دتیاتر او تمثیلي هنر په نغري کې یوائې ایرې پاتې وې ،او په کلي ډول سره د هنر او فرهن□ فضا یوه مسموونکې اوزهرجنه فضا وه .

ویاړو چې دافغانستان دثور ستر انقلاب ددغه هیواد هنر پالونکو بچیانو ته دا موقع په لاس ورکړه چې هر ډول ناروا سانسور او غیر عادلانه بندیز له مطبوعاتو څخه لري کړي او ټولو هغو وطنپالونکو او صدیقو لیکوالو او شاعرانو ته دا آزاد فرصت په لاس ورکړي چې خپل خوځنده او انقلابي آثار، که نظم وي که نثر ، دخپلو زیار ایستونکو خلکو په خدمت کې وړاندې کړي ،هغه آثار چې وطنپرستانه او مترقي محتوی لري.

داطلاعاتو وزارت تر وسه وسه هڅه کوي چې زموږ خلکوته ددغسي آثارو په زیاته اندازه وړاندي کولو سره هغه تنده لري کړي چې دوی بالاجبار دپردیو غولوونکو او لار ورکوونکو ادبیاتو له لارې کښېښوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دادی حاضر کتاب چې دثور دانقلاب په سباوون کې تاسو ته وړاندي کېږي دهیواد دمبارز او انقلابي بچي ، پېژندل شوي شاعر او لیکوال،ملگري سلیمان لایق اثر دی چې هغه دغه دزړه کترې داستبداد په بدو شرایطو کې خوندي ساتلې او خپلو زیار ایستونکو خلکوته چې دهغوی لپاره یې ژوند کړی،مبارزه یې کړیده او خپل ژوند او هستي یې ورته وقف کړیده، وړاندي کوي.

دلایق د «یادونه او درمندونه » اساسي محتوی په دووعناصرو کې خلاصه کېږي: خلك او وطن.هغه خلك چې دتاریخ ریښتیني ایجاد گران او جوړوونکې دي او هغه وطن چې دهمدغو زیار ایستونکوایجادگرانو کور اوټاټوبی اودمنځو سیمه بلله کېږي.

او ځومره ښکلی دی هغه شعر چې دټولو شعرونو خالق اوجوړوونکی پکې ستایل کېږي او لمانځل کېږي.

داطلاعاتو او کلتور وزارت ویاړي او هیله لري چې دغسي مترقي اوپر محتوی آثار په زیاته پیمانه خپاره کړي او په دې توگه د وطن دریښتینو زمنو او لوښو،دانقلابي لیکوالو،شاعرانو او هنرمندانو،حق ورادا کاندي او دملي او مترقي فرهن□ یوه شتمنه پانگه منځته راولي .هغه پانگه چې راتلونکې نسلونه دمبارزې، وطنپالنې،خلکو ته دخدمت او دیوې پر مختللې ټولنې دایجاد په لار کې ترینه الهام واخلي اودلارې راښه مشالونه یې وي .

داطلاعاتو او کلتور وزیر

بارق شفیعي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لایق او دده شعر

سلیمان لایق دشاعر په توګه دافغانستان دملي شورا داومې دورې دنهضت څخه زېږېدلی شاعر دی. دې نهضت دده دشعر لومړنیو سپرغیو ته لمن ووهله او ده ته یې لاره خلاصه کړه چې دسترو پښتو ژبو شاعرانو په کتار کې ودرېږي.

ده په دې دوران کې چې لا ډېر زلمی و، دوطن دفاع ته ور ودانګل ، داستبداد، بې عدالتي او داستعمار له پاته شونو سره یې مبارزه پیل کړه اوله لیریک شعر څخه یې مبارز شعر ته مخ ور واړاوه. دسیاسي اختناق او بندیز له کبله ده نشو کولای چې خپل شعرونه دډله ایزې مفاهمې دوسیلو له لارې خپاره کړي، نو به یې هغه دانقلابي روښانفکرانو په مرکو کې لوستل او دهغوی په ذریعه به نقلېدل اوعامېدل.

دی ۱۳۳٦ هجري لمریز کال په شاو خوا کې ، دکارګر دطبقې دنړۍ لید تر نفوذ او جاذبې لاندې راغی .

د۱۳۳۸هجري لمریز کال په حدودو کې لایق داصولي کیڼو روښانفکرانو په محفلونو کې یو پېژندل شوی اوفعال شاعر او لیکوال و .

په۱۳۴۳ کال کې لایق دافغانستان دخلک دموکراتیک ګوند مؤسسې کانګرې ته چې ددې ګوند دمشر ملګري تره کي په کور کې راغونډه شوې وه ،داستاځي په حیث لاړ او دده په قول دوباره تولد شو :

کله چې له ګونده دکانګرې انتخابي شومه
وزېږېدم بیا او تولد انقلابي شــــــومـــــه
نور دمحتسب په کوڅه نه ځمه او نـــه ځمه
لاړم له جوماته او سپېڅلی شرابي شومـــــه
(سپېدې دلایق نا خپور شوی اثر)

دلایق شعر زما په نظر دوه مرحلې لري:

یوه مخکې تر۱۳۳۸ کاله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بله وروسته تر۱۳۳۸ کاله.

په لومړۍ مرحله کې شاعر لا دخپل تفکر او شعر په احساسي مرحله کې دی.دهغه شعر یو تېره پرېکړونی او روښانه لوری نلري او له ځپځپاندۍ سره مخامخ دی :

چېرې یو سم دارسوا او ناقـــــــرار زړه
دآرزوپه لمبو سوی گرفتــــــــار زړه
زړه مې غواړي چې له زړه سره همراز شي
خدایه وښیه دې زړه ته یو بیـــــدار زړه

(چونغر)

په دغې مرحلې کې شاعر په نیم راښه مزله روان دی او نه پوهېږي چې چیري لاړشي او څه وکړي، خو وروسته تر ۱۳۴۳ څخه دشاعر دسیاسي اوهنري واقعي بلوغ زمانه رارسېږي ، په دغې مرحلې کې شاعر خپله لیکه موند لې ده ، ژوند او هستي ته په ډېره روښانه سترگه گوري ، هی□ شی ورته ابهام نلري ،دطبقاتي مبارزې سره کرښه یې مخ ته ځلیږي او دهمدغې مبارزې له معیارونو سره سم یې خپل ژوند او هنر عیار کړی دی. له بلې خوا وروسته تر دغې مرحلې ده چې دلایق شعرلادپوخوا لي خوا ته ځي اودده دشعر خصوصیت وروسته تر دې مرحلې دادی چې خپل خلف نسل په ځان پسې را کاږي او په ځوانو شاعرانو باندې ژوره اغېز ه کوي .دده سبک ،دده الفاظ اودده دشعر مضمون د وروپسې نسل په شعرکې له ورایه ځان ښیي.زیاتره زلمي شاعران دده شعر او شخصیت ته احترام لري او ددوی زیات شمېر یې ځان دده شاگردان بولي.دلایق دژوند په ټوله موده کې داسې شېبه نده راغلې چې دی له حاکمه محافلو سره سوله وکړي،هغوی وستایي اویا حتي سوله ایزي لارې چارې ور سره غوره کړي .دی تل منتقد،جمال ستایونکی او مبارز پاته شوی اوپرله پسې یې خپل شعرته پر انقلابي لاره وده او تکامل ور کړی دی.له همدې کبله ده چې په ډاډ سره ویلای شو یو ځلمی او با مسؤلیته نسل چې نن یې قلم په لاس کې دی، که وغواړي یا ونه غواړي دلایق دادبي مکتب پیرو دی ،دهغه په لیکه روان دی او دهغه په سبک شعر وایي. که چېرې ددې لنډې سریزې حوصله تنگه نه وای نو مابه گڼ شمېر نمونې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته وړاندې کړي و ای .

وروسته ترپورته مرحلې چې موږ یاده کړه دلایق دشعر لیک او لاره څرگنده ده او له همدې کبله ده چې وایي:

«اې زما ملگرو دجنـــــگو
زموږ دسرو سرکشو بیرغـو
اې راویښوونکو دزنگـــو
زموږ دخوارو خلکو دننگو...
...نشته بله هیله بې له جنگه
نشته بله لاره بې له ننگـــــه»

(یادونه او درمندونه) اویا:

توره وباسه له تېکي، چې ریښتونی یې باور شـــي
ستا په ننگ او په مېړانه، ستـــا په توره اې پښتونـــه
هره لاره ورته نیسه ،هـــــره تیږه ورته څـــاره
هر گودر ورته گرداب که، هره ورځ ورته کلونه
باندې ویې شلوه خېټې، ترینه ویې باسه ستـــرگې
پې ور ویې ځپه ژامي،پې ورمات یې که غاښـــونه

(یادونه او درمندونه)

تر هغو چې زه ملگری لایق دیوه مشر او دیوه ملگري په توگه پېږنم ،دوه څېرې لري:انقلابي لایق او شاعر لایق او تر هغو چې زه لایق دیوه ملگري او استاد په دود پېژنم،هم لایق دی او هم شاعر.

انقلابي لایق تل دخپلو خلکو په خوا کې ،دکارگرانو، بزگرانو او زیار ایستونکو په سنگر کې دیوه وفادار او زړور لار ښوونکې په توگه پاته شوی دی ، هغه دافغانستان دکارگرې طبقې دگوند دغړیتوب شرف او ویاړ دگوند دتأ سیس له شېبې نه بیا تر اوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوري لرلی او دادی دا نېکمرغي ورپه برخه ده چې پنځلس کاله یې پرته له څه ضعف او سستۍ او پرته له ستومانۍ نه دګوند ټول اوامر منلي او له خپلو خلکو سره يې اوږه په اوږه د استبداد،ارتجاع او استثمار اوهرډول ستم سره مبارزه کړې ده او اوس دنوي پرتمين افغانستان دجوړښت لپاره دافغانستان دخلق د دموکراتیک ګوند دمرکزي کمېټې،دافغانستان دجمهوري دولت دانقلابي شورا او دوزیرانو دشورا دغړي په حیث په کار لګیا دی.

لایق دیوه انقلابي ملګري په صفت په اصولي برخه کې يو بې ګذشته او کلک او کله هم ځیرږ ملګری دی چې دخلکو دګټو په برخه کې په ځان هم نه رحمېږي.

هغه دانسان ټول غرور، ټول شرف، ټول کرامت او عزت دیوه ولس په غرور، دیوه ولس په شرف اودیوه ولس په کرامت او عزت کې ویني او تل یې دیوه انقلابي ملګري په توګه له هرډول ځان ځاني او خودخواهۍ او انساني هوا او هوس سره مبارزه کړې ده .پخپله یې جګه شمله نده وهلې خود ولس او زیار ایستونکو خلکو شمله یې تل لوړه او ویاړلې ساتلې ده او تل یې له ځا نه انقلابي تواضع ښوولې ده. او همدا وجه ده چې دهغه انقلابي او هنري شخصیت دبهرنیو شاعرانو اوادیبانو او په خارج کې دپښتو ژبې زده کوونکو پام ځان ته وراړولی دی. او دادی دهغه شعر دهیواد له پولو څخه پورې وتلی او په یو شمېر هیوادونو کې لوستل کېږي، څېړل کېږي او ترکره کتنې لاندې نیول کېږي چې دا پخپله زموږ دشاعرانو، زموږ دخلکو او فرهنګي ټولنو لپاره دویاړ او افتخار وړ خبره ده.

خو شاعر لایق بیا د ډېرو رقیقو احساساتو خاوند پاتي شوی دی ،هغه دژوند ډېرو تابلوګانو او رومانونو ژړولی دی. تر هغو چې زه خبر یم داختر مړۍ یې په دې دلیل له ستوني نده تېره شوې چې په زرهاوو زیار ایستونکې ماشومان په هماغې شپېې نهر نهور او وږي ګرزېدل او ده دا وس نه درلود چې ټولو ته ډوډۍ ور کړي.

زه بیا بیا ددې شاهد پاته شوی یم چې کله دوطن له یوه ګوټ نه یو رنځور ملګری راوستل شوی نو لایق یې سخت ځورولی او له خپلو ټولو مشغولاوو سره سره یې درنځور ملګري پوښتنه کړیې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشاعرانو زړونه ډېر پراخ دي او دا بيخي رښتياده. دلايق زړه دخلکو دميني کور دی. دلايق په هر شعر کې له خلکو سره، له ډېرو ساده خلکو سره، له کارگرانو،بزگرانو، له شپنو او زيار ايستونکو سره مينه ځپې وهي. له ماشومانو سره مينه دشاعر يو ځلاند او غوره خصوصيت دی. هي□ ما شوم له هغه سره دنابلدۍ او بيگانگۍ احساس نکوي.

لايق دکارگرانو شاعر دی،دلايق په شعر کې ددغې دوران جوړوونکې طبقې دآزادۍ او دهغې له خوا دتاريخي رسالت دسرته رسولو ډېر پيغامونه شته. لايق دبزگرانو شاعردی،دوطن ددښتو او کروندو په ښکلاهغه سړی پوهېږي چې دلايق په شعر کې ددغه ژوندي او ددښتو دخاوند بزگر ستاينه او لمانځنه ولولي.

لايق دخوارو او په کلونو کلونو لا لهاندو اوسرگردانه کوچيانو پرديسانو شاعر دی،دهغو کوچيانو چې پېړۍ پېړۍ دهغوی کډې بار دي او له يوې سيمې نه بلې سيمې ته په سفر لگيا دي.

او لايق ښځه ستايي نه يواځې يې پدې ستايي چې د خلقت يوه باکماله او ظريفه تحفه ده بلکې پدې يې ستايي چې هغه مورده، هغه دبشري نسلونو روزونکې او پالونکې ده، هغه ده چې نړۍ ته ستر او جاوداني شخصيتونه وړاندي کوي.له ښځې سره دزړه خواله کوي او دهغې دمظلوميت پيغام دټولو انسانانو غوږونو ته رسوي:

مه مې خندوه نارينه نه يم دخندا
زه يوه ناره يم دغمونو د دنيـــا

او:

زه دژوند جوهر دعشق ډېوه دانسان مورومه
تا کړمه نانزکه دشيـــــــــطان د مشغـــو لا
زه دانسان موريمه درنـــه يمـه آزاده يـــم
دا دبندگۍ زولنې لـــري کـړه لـــه مـــا
(۹۸مخ- دښځې ژړا)

او هم:

(c) ketabton.com: The Digital Library

« عشق یې دانسان دژوندانه د بقا لاره
غېږ.یې مدرسه دنوابغو د فکرونو
ښځه یوه نغمه ده دعشقونو دخوبونو
ایستې ده فطرت د ژوندانه له ربابونو »
(۵۹ ـ مخ، ښځه)

لایق دهر شاعر په شان په ښکلا باندې مین دی خو هغه هېڅکله له ښکلا نه په ځانګړي ډول دخوند اخیستلو هڅه نکوي، هغه ښکلادټولو لپاره ،دخپل ولس لپاره، دخپلو خلکو لپاره پرته له تبعیض او امتیاز نه غواړي.

دلایق په شعر کې هرڅه ښکلي دي، لمر ښکلی ، دښته ښکلې،سین ښکلی،ګل ښکلی، بوټی ښکلی، شګه ښکلې، ځوځ ښکلی، بېدیا ښکلې، چمن ښکلی او بالاًخره «چونغر» ښکلی او تردې ټولو پورته دزیار ایستونکې انسان تصویر ښکلی.

او دادی اوس لایق دثور دپرتمین ژغورنده او ستر انقلاب تر بري وروسته د«یادونو او درمندونو»ښکلې ګېډۍ برابره کړې او خپلو زیار ایستونکو خلکو او قهرمانو ملګروته یې وړاندې کوي. هغه ګېډۍ چې پکې هرڅه شته ، « دژېړو شپو» له یاده نیولې بیا دثور ترسرو او انقلابي ورځو پورې.

زه لایق ته دیوه شاګرداو یو کشر ملګري په توګه چې نه یوائې دسیاست په ډګر کې ورسره یم یلکې دفرهنګي کارپه جبهه کې به هم دهغه په خواکې ولاړ یم ، د«یادونو او درمندونو» مبارکي وایم

او هیله من یم چې زموږ دغه انقلابي شاعر په خپلو پیاوړو ادبیاتو او اشعارو کې د ثور د پرتمین انقلاب نه نشت کېدونکی اوښتون او دهغه دنتائجو دسپېڅلو ګلانو یادګارونه راتلونکو نسلونو ته ولېږدوي او هیله لرم چې دشعر دغه ستره مجموعه وکولی شي دانقلاب په راتلونکو بریالیتوبونوکې خپل ستر او عظیم رسالت سرته ورسوي.

ویاړم چې دا مجموعه وروسته دثورتر پرتمین انقلابه چې دافغانستان دخلق د دموکراتیک ګوندپه لار ښوونه اودخلکو دوسله وال پوځ په وسیله او زموږ دګوند دستر

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشر نور محمد تره کي په امر سرته رسبد لی دی ، خپرېږي او دا داطلاعاتو او کلتور دوزارت لپاره دافتخار ځای دی چې دوطن دیوه زړور او با احساسه انقلابي شاعر حق وروسته ترډېرو کلو څه ناڅه ور ادا کوي.

ـ غوړېدلي دې وي زموږ دنوي شعر سره ګلان.

ـ او تېره دې وي دلایق دشعر ځلانده توره !

امین افغان پور

کابل ـ ۵ر۵ر۱۳۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

راتلونکو ته

ډېر و ګړي به زما له مرګه وروسته
زما په شعر باندې وايي ايرادونه
ښايي ځينې په دې پوه شي چې په خوله مې
ظالمانو لګولي وو مهرونه
که هر څو فلک ناوړې په ما وکړې
ما ج□ کړي دي دخلکو آوازونه
ما آسمان د آزادۍ ته لار ايسته
خوخوني ښکاري مې مات کړل وزرونه
هره خوا چې د رڼا په تمه لاړم
خواه شوي وو ډيوو لاندې دامونه
لاس مې ج□ که د دردمن دسر ساتو ته
که هر څو يې راځپلي وو لاسونه
هر آواز مې د مظلوم دسر سپر شو
هر يو بيت مې د محروم د زړګي خونه
زما هڅو کې به لا فخر کړي په ګور کې
و مې نه ليکل د سپيو صفتونه
د حرمان په لمبو وسوم خو ټيټ نشوم
ومې نکړل مغرورانو ته عذرونه
چې زاړه کې ا سير شوي وو له عجزه
ما کړل مات هغه دعرف ځنځيرونه
نوی روح مې د پښتو شعر ته ورکه
په ګلونو کې مې ونغښتل اورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر کلو کلو به خېژي زما لــــه شـــعره
دشهيـــدو تکلـــونـــو فـــر يـــا دونـــه
څو چې ژبه دپښتو يي زه به يمـــــــــه
هېر به نکړي پښتانه زما لالونـــــــــه

کابل – ۱۵ر۱ر۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

وطن ته

بیا په ما راغلي چپاوونـــــه دغـــــمونو
راکه نوی دمه اې زما ښکلې وطنـــــه
وینه مې قربان شه ستا لپاره درنګونـــــو
سترګې ګلان شه ستـــا دتږو په لمـــنه
ستا په محبت کې ملاونیوم پـــه کـــفر
ګوري زما لپاره په هر ګام کې داراو ونـــه
نور که له تا غوږي جنتونه دعیشونـــو
زه به ستا لپاره سره دوزخ ته شم دننـــه
ته که بې حاصل یې که جاهل یې که کاهـــل یې
ستا ښېره که خواره، که سپېره ده، که پمنـــه
ماته دجهان ترټولو ښو ښایسته تـــه یې
ځوځ دې راته ښکاري رنګینه تر هر سمنـــه
ما کې که څه شته دي ستا له فیضه راکې شته دي
اې پروردګاره زما دروح زما څښتنـــه
زه دې دتوفان په یرغلونو کې رالوی کــړم
عشق کې دې پاخه کړل زما زړه او زما ینـــه
زما له هر آواز سره پېښې دامیر رېـــبر.دي
ځکه چې ما ج□ که دا آواز ستا په بلنـــه
ته زما ځیګر یې زما زړه یې زما عشـــق یې
زه د تا آواز، د تا فرمـــان، دتـــامننه

کابل ــ ۱۸ر۵ر۱۳۵۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلکو ته

را تېرېږي دزندان له دیوا لونــــــــــو
دزمان دقافلې نوی جـــــــــــــرس
هر آواز دآزادۍ چې رارسېـــــــــــږي
زما په ستونې کې قوي شي یو په لـــــس
دون همت په یوه گوله باندې تسلــــــیم شي
مرد به نشي په گولۍ له ځایـــــــــه پس
بې له تېغه بله لار ورســــــــــــره نشي
چې نه کور در ته پرېږدي او نه جـــــوس
گوره گوره چې گرېوان یې خوشې نکـړې
ځودې متې، ځودې لاس وي، ځــودې وس
ددې تور زندان قلفونه رېز مـــــــریز کړه
نا مردي ده قبلــــــــــــول ددې قفس
په مردۍ او آزادۍ باندې یې تېر کـــــــړه
څه که ژوندې یوه شېبـــــــه وي یا نفس
سره یو شئ درواري شم خورو خلـــــــکو
دسیلاب مخې ته نه درېږي خـــــــس
په وطن چې خپل وطن به خلاصومـــــــه
خلکو نلرم په زړه کې بل هـــــــــوس

کابل، گذرگاه ــ ۱ر۳ر۱۳۴۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خودۍ یون

دا له موږه سره څــــه کــــوي گردون
دا ملگرې دټيټانو دغـــــــــــه دون
له غروره مې سر کوز نشو فلک تــــــــه
ځو مره لوړ دی دا زما دخودۍ یـــــــون
دا افسوس دی چې خپل وروررا سره نه ځي
دا جاهل، په ځان ناپوه، دغه جبــــــون
کنې ما به دا تاریخ و اړولــــــــــی
په تقدیر به مې وهلی و شبخـــــــون
که آسمان هر څو ځپیړې په مخ راکــــړې
تسلیم نشو دا زما زلمی جنــــــــون
یو زمان به ددې خلکو په سوک ما ت شي
هغه سر چې ج□ آسما ن تـــــه و پرون

کابل ــ ۲ر۳ر۱۳۴۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپسرلي آواز

بيا له غرونو رارسېږي يـــــو آواز
خوځوي په مړاوو بڼو کې پـــرواز
دنسيم مطرب په زېږو پاڼو لـــوبي
ګرزوي په وچو لښتو کې شهباز
خامخا به بيا په ګلو بهار راشـــي
بلبلان به شي چمن کې هـــم آواز

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنجونو مینه

یار به مې پخلاشي زړه وايي ګواهـــــي
کله پاته کېږي په سپين مخکې سيا هـــي
چا ويلي داچې ښايسته لوټوي زړونـــــه
کله روا شوې پر ښتو ته تباهــــــــي
پرې مې ږده ملا زه دتسپو او نفلو نه يــمه
عشق په لېونتوب را باندې وايي ګواهــي
يار را اچولې په لاسو کې تورې څــــې
زه يم دخوبانو لاس تړلی سپا هـــــــي
ژوند يوه قافله ده دغمونو، د دردونــــو
يمه دغمونو په ټا لونو کې را هــــــي
لامبم هره شپه دخپلو اوښکو په تالاب کې
لېږمه کاروان دفريادونو پګا هـــــــي
جار به جنتونه پالنګونه کړم دحـــــورو
يار که چېرې راکړي پخپل غېږ کې پناهي
نه ځي له لايقه عشق دنجونو په توبــــو
نه ځي له زنګي نه په زمزم کې سياهـــي

کابل ـ ۱۲ر۴ر۱۳۴۲

تاسي که يو نشئ اې خورو ورو زلميانو ‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌ هېڅکله به نشي څوک آزاد او نه آباد
زموږ نفاق وسله د د ښمنانو د بــري ده ‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌‌ يو شئ سره يو شئ چې وطن نشي برباد

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساقي ته

ساقي ماته سره اورونه را دچښبـــــلو
څه دسولو څه دځان رسوا کولـــو

هسي اور چې لېونيو سره ښـــــايي
توفيق راکړي د ګرېوان دڅيرولـــو

په مستۍ کې رانه حزم دسر واخلـــه
مجال راکړه دڅپل ځان فدا کولـــو

ستا دشونډو له ګرمۍ نه قرباني شـــم
ستاله اوره، ستاله شوره ستاله سولو

څومره څومره چې سوځېږم نه مړ ېږم
څه قدرت لرم دځان رسوا کولـــــو

له ځيګره مې دوينو فوارې ځـــــي
چې مشغول يم دوطن په يادولــــو

کابل ۶ر۴ر۱۳۴۳

دا وطن به ښکلی شي

داتياره به تېوله شي له غرونونه رڼا بـــــه شي
دا آسمان به پاک شي له وريځونه پخلابـــه شي
دا دڅو ليوانو او خوګانو دوحشت شپه بـــــه
تېره شي له سترګو په يوه رپ کې الونيا به شـي
دا دسويو چيغو دتيري او د ستم سيمـــــــــه
مېنه دورورۍ، اوآزادۍ، او دصفا بـــــه شي
دا وطن به ښکلی شي، سمسور به شي،آبادبه شي
پټ به په ګلونو شي، ښايست ددې دنيا به شـــي

کا بل ....

(c) ketabton.com: The Digital Library

آزا د پروا ز

گرزم لېوني غوندې رغونه لټومـــــــــــــــه
ځهو دجانا ن ته ځو گلونه لټومـــــــــــــــه
او ښکې مې له سر گو په گرېوا ن دا خوشي نه ځي
غاړې د دلبر ته ا مېلونه لټومـــــــــــــــه
زه د ښايسه وو د جلوې پروا گير نه يـــــــــم
دې بېدرده زړه ته ځو دردونه لټومـــــــــــــه
وا يي په دې سيمه د کاروا ن اورونـــــــه بل وو
زه يې په ايرو کې اثرونه لټومـــــــــــــه
زه انقلابي يمه ريبا ره يا رته وا يـــــــــــــه
ستا په نظرو کې گردشونه لټومـــــــــــــه
ما دزمرو غږ.و په دې غرو کې اورېـــــــــدلی
گرزم په هغو پسې او غرونه لټومـــــــــــــه
چېرې هغه ورځ چې به آسمان له غوسې تور شي
يوه آزاد پروا ز ته توفانونه لټومـــــــــــــه

کابل ــ ۴ر۴ر۱۳۴۲

گون□ شوي فريادونه

څه گون□ شوي د پېړيو ارمانونـــــه   دمړو ورته افغا نانو په رگـــــو کې
چې په هو به يې دنن□ رغلي تا وده وو   اوس يې نشته بې له مرگه په ايرو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

انساني چيغه

که هر څو زما ځواني ده سره شـــــوې — زه لا اوس هم لېونی او ارماني يـــم
په لاسو کې مې کړئ شورو فغان کړي — دځه خامو ځنځيرونو زنداني يـــم
په توفان مې وېروي او نه پوهېــــــږي — چې زه مخکې له توفانه توفاني يـــم
خوله به پټه هر گز نکړم که حلال شـــم — زه دخلکو يوه چيغه انساني يـــــم
ما له مرگه ويروي او خنـــــــدا را شي — چې څه وېره به کوم چې قرباني يم
دی زاړه برجونه غواړي په ما تم کړي — زه يوه نښه دبرجو دويراني يـــــم
له ما هيله دزړو حوصلو مه کــــــړئ — زه څپو په سر اخيستی سيلاني يـم

کابل ـ۱۶ر۷ ۱۳۴۴

دمبارزې سر

کوز نشو ظالم ته په هې□ توگه زما ســــــر
هر څو مره که گرم په وهو شو ستمـــــــــگر
زه په ج□ آخور کې دچا نه خورمه وربشي
نه دچا خر کېږم دبارونو نه کــــــــــــچر
زه که دچا خر شمه پښتو به شرمنده شـــــي
ناړي به را تو کړي په سپين مخ باندې هنـــر

کابل ....

بيا را ژوندی شوی په وطن کې استبداد — بيا چاړه سره شوې ده په وينو دجلاد
پورته کړئ زلميانو شور دخلکو ديووالي — جگه کړئ ناره په غرو رغو کې دجهاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ وطن به آزاد شي

هر آواز چې پورته زما له خولې شو په مستۍ کې
خوله را باندې ماته محتسب کړه په وهلو
دا د حق آواز دی چې نه مري نه غلی کېږي
کړي دې زاهدان تکل د ځان د شرمولو
نه ځي له رندانو شور د مينې په توبو
غلي مستي نشوه په منصور کې له وژلو
سم شو پرون بيا د شور بازار ملا په کليو
ستړې شوله خوله مې د لاحول په ويلو
دا د انگريز سپی به له دې خلکو نه تم نشي
ځو چې يې يو غاښ وي لا په خوله کې د چيرلو
ما دی د رولی په غيرت پرچم د خلکو
زړه مې دی نيولی هر لړم ته د چيچلو
باد د آزادۍ به د پرچم وزرونه خلاص کړي
خلک به ژوندي شي د هغه په رپېدلو
خور به شي هيبت زموږ د چيغو په وطن کې
مات به ځنځيرونه شي له متو او څنگلو
دا وطن به ښکلی شي ،آزاد به شي، آباد به شي
خلاص به سي د شيخ او د شيطان له ځورولو

کابل-۱۳ر ٦ر ۱۳۵۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اغزیو لار

نه وزي له خولې نه مې بې ساهه ترانه
شرم د ساقي دی بې شرابو پیمانه
زه په دې تیارې کې یوې رڼا ته منتظر وم
اوس به یاران و گورې مستي د دیوانه
لار د یار د وصل په گلانو پټه نه ده
اخلي په اغزو کې ازموینه زمانه
جار شمه ،قربان شم سره یو شئ خورو خلکو
نه دی په وجود کې هی□ یو غړی بیگانه
نشته ځان ځاني کې مصلحت د لامبوزنو
سېل د حوادثو هسې غواړي بهانه

کابل ......

زما انتخاب

ما له دې نړۍ نه انتخاب که عشق د ښکلو
شرم دی بلبل ته چې مین نه وي په گلو
زه په هر ذره کې د جانان تجلي وینم
ځکه یو شان ځیریم سپین او تورته په کتلو
دا دژوندون در وی هسې نه دی چې گونگی شي
بوخت دی زاهد د خپل آبرو په خرڅولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخلکو غیرت

نه به شي له ت□ داستبداده سره سم
نه غیرت دخلکو، نه زما لېونی غم
سر خو هغه سر وي چې پې وار د تیرو نه وي
زړه خو هغه زړه وي چې وریت شوی وي په غم
موږ به دغه خپله دنیا ګې بله دنیا کړو
مات به شي دې لوبه کې سرونه دستم
هیڅکله دخلکو دښمنان تم کوی نشي
نه جادو دشیخ نه ګوزارونه درستم
زه دهغې خاورې نذ ر شوی قرباني یم
یوه خوایې آمودی بله پوله یې جېلم
نه ځي افغانان له نامحرم سره په لاره
رزم او بزم نشي دمحرم او نامحرم

کابل ۱۳ر۶ر ۱۳۵۱

دلمر جونګړه

اې دوړانګو لورې داتیاره لاره رڼا کړه
اې د سپېدو خورې دغه توره شپه سبا کړه
زما په سړه وینه کې داور ګرمي خوره کړه
ماته ننه زړه کې یوه دلمر جونګړه را کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دڅڼو جال

په چمن کې چې دې پړق دخندا خور شي
زما دزړه په کور کې ګډ دهيلو شور شي
چې دمخ ته څومره ګورم هومره سوځم
ما بد مرغ ته دې دوصل او به اور شي
په يوه موسکا دې عقل رانه يو ووړ
خدازده څه به لا په ما بېچاره نور شي
لېوني په ځنځيرو کې فريادي شي
چې په مخ باندې دې جال دڅڼو خپور شي

کابل ۵ر۳ر۱۳۴۴

نوی يون

تاريخ څه دی ؟ يو آواز دی
ازمويي زموږ غوږونـــــــه
دکوي زموږ جامونـــــــه
تشوي زموږ عقلونــــــه
ته يوه خپله نغمه سر کــــړه
اې ددغه زمان يونـــــــه
اې ددغه وخت مـــــلالــې
اې د دې مهال مجنونـــــه
اې زمريه، اې پښتونــــــه

کابل ۷ر۱۲ر۱۳۴۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زمان څرخ

څرخي دزمان ګرزي احمقان ورته اړم دي
دا ناورسره ځغلي ، هرقدم کې په مخ لوېږي
يو باسي دزمان په توفانو کې دژوند لاره
بل سپور دده په څټ په پټو ستر ګو پې تېرېږي
دنيا توره تياره ده دتيارو کسانو لاس کې
ډېوې يې هغه څوک دي چې سوځېږي ويلي کېږي
هرباغ فتنه دعقل ، هرچمن آفت دفکر
هر څنه دسنبل حلقه ددام ده چه غوړېږي
هرشرنګ،هره نغمه، هره سندره، هره لوبه
ځګروي دي اوسېلي دي يا سلګۍ دي چې خورېږي
برېښنا يې غابښ چيچنې دغمونو دباران دي
باران يې دغم اوښکې دي په ژوند باندې اورېږي
دغرب ښکلي ګلان يې دمشرق په وينو رنګ دي
دشرق ساده بلبل يې بويوي ترېنه تاوېږي
پيړۍ لکه بيړۍ چې درنه شوي يې بې حده
زموږ دژوند له مال سره مجهول پلو خوځېږي
کږه وږه روانه ده ،موجونه يې وردانګي
بې درده ماڼوګان نه يې پروا کړي نه وېرېږي
اې عقله له مغرور انسان نه وکړه دا پوښتنه
دا ستا کاږه مزلونه عاقبت چېرې رسېږي ؟

کابل ۳ر۳ر۱۳۴۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امید زرینې وړانګې

تورې وریځې کوږه کوږه پلنې پلنې
ترې وتلې دلمر ژیړې ژیړې ستنې
د بهار دزړه لوګي کې ماته برېښي
دامېد زرینې وړانګې سرې بخونې
آسماني برېښنا به وخاندي بېد یا ته
که هر څو دوریځو ستر ګې دي ژړنې
لمر به خور شي دشپنو په تیارو تا لو
په ګلونو به شي پټې لوڅې ونې
اغزن غرونه، وچ لاشونه، سپېرې دښتې
سم جنت به شي له څوکو تر لمنې
نا امید بزګر به وخاندي بېوا که
نا څاپي به ټولې پولې شي چکنې
خو په ډېر افسوس به بولي ځوانې پېغلې
زما دژوند ترخې سندرې دا غمجنې

کا بل ۱۵ رر ۱۳۴۱

د ژوند قصه

ژوند د هڅو د رزمونو یوه قـــــصه ده
د مردیو نامردیو په غوغــــــا کـــــې
ګوره ګوره چې فرصت درنه لاړ نشـي
تش دخېټې او دخوټې پـه سو دا کــــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمان تبنتي

ما نه هسي بېوفا گلرخان تبنتي
چې له زړه دمحتضر نه ارمان تبنتي
گوره هومره افتاده او زبون نشې
چې له لاسه دې اختيار دخپل ځان تبنتي
دآسمان په مټ کې توان د وهو نه و
د برېښنا خنجر ته گوره عريان تبنتي
ته لا کومې زمانې ته منتظر يې
زه يې وينم ورځې خوځي زمان تبنتي
څوچې ته دا ليمڅي کوڅو اوباسې
زما له زړه دفريادونو توفان تبنتي
په اسره به مطلوب در نشي په گوتو
ور پسې شه چې راغلی امکان تبنتي
څوک به يوه اوښکه په ما او تا توی نکړي
خلک لار وهي په بيړه جهان تبنتي
تر گوزار دې قرباني شم ليږ. چټک شه
چې دنښې له ساحې نه لېوان تبنتي

کابل ۱۵ر۱ر۱۳۴۱

اغزي او گلونه

پرېږ.ده پرېږ.ده چې ببرشي ، لاببر شـي دارنگين رنگين گلونه دبستـــا ن
لمر او تنده به دسختونر معلوم کړي چې اغزي دسارا مري او که گلان

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمزورې رڼا

دتیاره ژوندون په لار کې زموږ دمخه
یوه ضعیفه ډېوه ګۍ سوځي بلېږي
لاره ورو وهۍ ملګرو باور نشته
دا رڼا په او سېلي باندې تپېږي
زه یې وینم چې دهر قدم له زوره
لکه پاڼه دنسیم مخ ته رپېږي
په هر ګام کې دشیطان دامونه یښي
هر لاروي ته خروړي سپي غپېږي
زه به وو وایم دژوند خوږې سندري
خیر که ژامي مې متېږي یا ځبېږي
تر هغو به دا دمینې بلبل سا تم
څو دردونه دانسا ن په کې چغېږي
پروا نشته که دا لار توره تیاره ده
ماته کانې بوټي حال وايي غږېږي
کومه نښه چې منزل ته لوری ښیي
ماته لمر غوندې رڼا کړي او ځلېږي
اې زما دزړه تڼاکو په چودو شئ
عمر لنډ لکه بريښنا دی او تېرېږي

کا بل ۲۸ر ۱۱ر ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

حرکت

نغښتي حرکت کې فطرت لوی لوی قوتونه دي
ځکه هم مکان او هم زمان په خوځېدو دی
ته لا تر شړی لاندې ویده په درانه خوب یې
ستوروته یورپ کې بل انسان په خوځېدو دی
ته د سېلاب لار کې پنډوې وزې او مېږ.ي
زه وینم په غونو کې باران په خوځېدو دی
څومره افسوس را شي چې تا وینمه ویده یې
بلې خواته گورم درست جهان په خوځېدو دی
و باسه بېړی خپله ساحل ته چې زه وینم
بحر قهرجن دی او توفان په خوځېدو دی
ج□ شه ، را بیدار شه هسي نه چې پکې دل شې
ځمکه که او به دي، که آسمان په خوځېدو دی
زه دبلبلانو او گلانو شاعر نه یمه
ماسره دشپو ورځو کاروان په خوځېدو دی
دانړی به مسته دشرابو په نغمو کمه
دومره که تسل شم چې افغان په خوځېدو دی

کابل ۷ر۹ر۱۳۴۲

دپېړیو په بتۍ کې

سر دې پورته کړه له خوبه او بو یووړې دتاریخ د تاړاکونو څپـــــو یووړې
پو لادنه شوې دپېړیو پــــه بتۍ کې   لکه ځوځ داز موینو لمبو یـــووړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به تر څو ژاړم

ناست يې ته سبا ته او زه وينم سبا درومي
ګورې زمانې ته او زه وينم چې دا درومي
پرانيزه کوګل دې چې زه بلې لمبې در کړم
زه اوس ايرې کېږم دا اورونه له ما درومي
مه ځه هغې خوا ته چې دلارې اورى نشته
سم شه هغې خواته چې دا ټوله دنيا درومي
عمر خو همدادى چې تېرېږي نه را ګرزي
وخوځه که خوځې لکه ځل دبرېښنا درومي
زه به تر څو ژاړم ستا په سر ته به ويده يې
او ښکې که درياب شي هم وچېږي او يا درومي

کا بل ۱۲ر۱۱ر۱۳۴۲

دوينو لار

ته دعشق په کارو بار کې فريادي شــــوې
څوک چې لوبه دمجنون کړي فرياد نه کا
چې دوينو په لار ځي او نـــــه دريـــــږي
بيا دې هر خس و خاشاک ته بېداد نه کـــا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د ځمکو غل

زړه مې له مکيز دهر دلبره سره نه ځي
پښې مې د دوران له هر بې سره سره نه ځي
زما بت شکن مټ چې گوزارونه درستم کړي
هيڅکله په جن□ له بې ځيگره سره نه ځي
دا زخمي وطن چې دمزدور په وينو رن□ دی
نور په دغه لار له ستمگره سره نه ځي
نشته د کارگر له دې نظامه سره سوله
دا سپينه کوتره له اژدره سره نه ځي
څټ دسرمايې ته دپولادو څټک بويه
دا لېوه په روغه له کارگره سره نه ځي
دا د ځمکو غل، دا خېټور ، دغه د کلي خان
لاره دوروری با ندې بزگره سره نه ځي
ليد يې نېکمرغي دخوارو خلکو زغمای نشي
عقل يې په خير له بشره سره نه ځي
دا خلک نور پل له استثماره سره نه ږدي
دا وطن يو گام له دې بر بره سره نه ځي

کابل ۱۸ر۹ر۱۳۵۱

دعشق سندرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینې مجنون کړم بیا باني شــــوم دیا ر له ذوقه هسي فا ني شوم
ر گ ر گ مې و ایي دعشق سندري له دغه فیضه جاو داني شـــوم

زما تندی

چې را خو شي کړي آسمان کو مه ډبره
په تندي مې را گوزار شي نا ببره
لا زما په سر جنگۍ باندې شکمن دی
څه احمق دی دا فلك دا نا خبره
دزړه تاو به مې هیڅکله بهر نشي
که له غره سره و نه وهم ککره
که به یو ه شېبه پې خوښ یم مرد به نه یم
دژوندون په کارو بار بې شورو شره
«له سپوږمو نه یې لا شنه لو خړه خېژي »
چا چې موږ سره و هلې ده ډغره
د سېلاب تر مستي جار شم چې وردا نگي
دهدف په لور په لوړه او ژوره

۱۷ر۵ر۱۳۴۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما شعر

اې زما غيرتي شعره که ته نـــــه وای
مابه چا سره ژړل دا خپل غمونـــه

که تا لاره دمړدئ نه وی ښــــو ولې
ما به څرنگه پالل دزمرو پلونــــه

خدازده څه به په ما کړل دې خپلو هيلو
مابه چا ته لوڅول خپل ارمانونـــه

په کوم ساز به مې دزړه نغمه وهلـــه
کوم رباب به جگول زما غږونـــه

کومې هيلې کوم ارمان ته به ژوندی وم
څنگه څنگه به مې وړل دغم بارونه

چابه کشله دمظلوم په نن□ کې تـــوره
چابه کړل په ظالمانو گوزارونـــه

چا به وې ساده بزگر ته چې راويښ شه
ستا په وينو رنگينه دا رباب خونـــه

سخت سفر به مې په څه آسانېدی شـــو
نيغې لارې، ښويې پرښې، گړنگونه

تنهايي اوتيارې شپې ددښمن وېـــــره
بې وسي او ځوروونکې منزلونـــه

چا به وې دغه مختورا سمان دې بل شي
ترې دې و اورې دوينو بارانونـــه

چا به وې سپېره وطن دې گلستا ن شي
پې خواره دې شي ببر ببر گلونـــه

د وورو ويده بر ېښنا به چاليد لــــه
چې سبا به ترې کوزېږي تندرونـــه

چا ليدی شوي دزمان ساده افق کـــې
سوروطن، سورمستقبل، سره هدفونه

کابل ۱۵ر۲ر۱۳۴۲

نوی عاشق

نجونو ما پرېږدئ چې رسوا کېږم
نوی عاشق يم بې حيا کېـــــږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما له دې ګرمو شونډو نه ســـا تئ
له وا که وزم بې پروا کېـــــــــــــــــږم

جوا لي ته

زړه مې راته وايي چې تپوس و کړم
ځنګه دي دو ند با رو نه ځنګه دي؟
ته چې کړې ورځ دا جوالونه وړې
ځنګه دي، دملا دردو نه ځنګه دي
زړه چې دې له لوږې نه بېوا که شي
بيا د پيلاوو بويو نه ځنګه دي؟
شپې چې وږی پر بوزې په لانده غولي
دا دبد مرغۍ خوبو نه ځنګه دي
بيا چې دې ماشوم له تبې وژاړي
دا دغم او رنځ سازو نه ځنګه دي
ته چې يې دې ژوند ته مجبور کړی يې
بيا ددې نظام خوندو نه ځنګه دي

کا بل ۵ر۸ر۱۳۴۳
اسير انسان

زمان دریاب دی، جهان ګرداب دی
مینه څپه ده ، هجر تالاب دی
د دې پیا وړو په های وهو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان اسیر دی ، ضعیف حباب دي

ښځه

څو ک ده دا ښېبا که چې وهي لاره دزړونو
اخلي دمخ آب په تاز ګئ کې له ګلونو
موج يې دو ښېتانو خپروي بر ښېښنا د تورې
ول يې دپېکي کړئ په پښو کې دعقلونو
عطر د کاکل يې دشاعر دژوند سندره
شور يې دبنګړو دلېونو دفریادونو
او ښکې يې په ستر ګو کې غمي دمرغلرو
شو نډې يې خنداکې سرې سکروټې دلالونو
رن□ يې دچشمانو داسما ن لاجبري خونه
شور يې په سينه کې د کيهان دپروازونو
چم يې په جلوه کې دهوسيو درغونو
سام يې په نظر کې لکه باز دلوړو غرونو
عشق يې دانسان دژوندانه دبقا لاره
غېږ يې مدرسه دنوابغو دفکرونو
ښځه يوه نغمه ده دعشقونو دخوبونو
ايستې ده فطرت دژوندانه له ربابونو

کابل ۱ر۷ر۱۳۴۳

دعشق زور

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن مې کو ګل کې بیا شور ماشـــور دی　　　د زړه بلبل مې سوی پــــــه اور دی
رګ رګ مې خوځي وجود مې سوځي　　　عشقه نور بس که معلوم دې زور دی

فريادي نفس

که هرڅو ترخه رازونه زړه کې ساتم
د کام مینه راته وايي وايه وايه
ډېر دردونه مې دزړه په کور کې پټ کړه
اوس نو سوځي راته وايي ښايه ښايه
که هر څو يي خوله را ماته کړه په سو کو
فريادي نفس مې حال ښيي له ورايه
که مي ګوته مستبد ته کړه نشوه
تېز نظر به مې خطا نشي مه ځايه
زه په ستر ګو کې حال وايمه تېزبين ته
په ښهو کې ولس ته ښايم خپله رايه

کابل ۲۲ر۱۱ر۱۳۴۱

زما شپه او ورځ

يارانو ګورئ مینه مې سوځي
ساز دغمو مې رګو کې خوځي
خلك په شپه کې يواځي ژاړي
زه په شپه ژاړم ، سوځم دورځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

درز مونو پر لور

په زړه کې مې له درده فریادونه نه ځا ییږي
ځان اچوم څپوته نور صبرونه نه ځا ییږي
زموږ سینې دظلم په خنجر سورۍ سورۍ دي
په دې زخمي سینو کې نور زخمونه نه ځا ییږي
لښتي دخپلو اوښکو به بحرونو ته ور سم کړو
په غېږه دلښتي کې توفانونه نه ځا ییږي
په سرو لمبو کې لامبي دویتنام غښتلي خلک
دوینو په تالاب کې خو خوبونه نه ځل ییږي
مزدوره ماتوه یې،سوځوه یې،ور کوه یې
په پښو دآزادۍ کې ځنځیرونه نه ځا ییږي
داڅو ک وایي چې دام دی،تور تلک دی او کړۍ دي؟
په اور دانقلاب کې تور دامونه نه ځا ییږي
ور دانګۍ په زړه دنیا بې مزده مزدورانو
دې کار کې نور بې ځا یه تد بیرونه نه ځاییږي
زړه دنیا کړۍ ورانه،دا زړې ککري ماتي
په دې زړو ماغزو کې نهضتونه نه ځا ییږي
ګر یوان ته یې لاس وړه چې دا ښښتن داسیرانو
وسله په ځمکه ږدي نور تېنګارونه نه ځا ییږي
په زړه کې مې خو ځیږي دجګړو در یابونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینه کې خوملګرو دریا بونه نه ځا ییږي
اخیستی یم په مخه د رزمونو هوسونو
لا رباسیه سنګر ته هوسونه نه ځا ییږي
لا مخکې دلایق زړه دوطن په مینه سوی
دده په زردشت زړه کې نور اورونه نه ځا ییږي

کابل ۱۱ر۲ر۱۳۵۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بوسې سوال

مسکه شوله، ورانه شوه، په شا رانه روانه شوه
نه یم پوهېدلی چې په څه رانه ستومونه شوه
چا سره چې نه پېږې په ژبه عاشقي کوې
مينه دې ناکامه، تلوسه دې لالهانه شوه
ماویل نجلۍ یې؟ښاپیرۍ یې؟ که ملکه یې؟
دې په خندا وې«ني پني مایو»(۱)خرامانه شوه
اې دقفقاز حورو زه له لرې نه راغلی یم
یوه مساپري ده بل ځانګړې راته ګرانه شوه
یو واري مې وکه په تفلیس کې دبوسې سوال
شونډوته لانه وه رسېدلې پښېمانه شوه
زه څه پوهېدم چې ښاپیرو کې به مې کلی شي
مېنه مې سپېره دپلار کوډله مې ویرانه سوه

تفلیس- ګرجستان۱۷ر۷ر۱۹٦۴م

---

(۱) روسي جمله ده ، معنا يې داده : « نه پوهېږم»

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جن□ سنگر

د دنیا په زړه خونه ته ګډ شوی نوی شوریې
دزاړه نظام په کور کې لګېدلی نوی شوریې
ته مضمون یې،ته ژوندونیې،ته سمون یې، ته قانون یې
ته هادي دنهضتویې،اې کارګره ته لانوریې
په زړه دنیا وردانګه ترګوزار دې قرباني شم
تر ګوزار دقرباني شم، تهدنوي جهان موریې
دبورژوا دا ګردی خېټه نه مړېږي نه ډکېږي
داله خاورو که ورډکه ته یې مرګ یې ته یې روریې
ته توفان یې،ته سېلاب یې،ته هادي دانقلاب یې
ته د دغه جن□ سنګر یې،ته د دغو هیلو کوریې

۱۱ر۲ر۱۳۵۱

د رسوایي شوق

هومره مې مست کړه چې بې پروا شم ساقي همت کړه ګوندې رسواشم
کاشکې مستي مې له پښو خلاص کړي د یار محفل ته په سترګوپښو را شم

زمونږ ژوند

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ژوندون څه دی ،دخوب لیده دي   چې را بیدار شوم،جو گه د دار شوم
دیوه بیدا ره فریا د په جـــــــــرم   دهر ناولي دستر گـــو خـــار شوم

دمینې نا کردې

را یادېږي بیا دمینې نا کردې
گېر چاپېره رانه تاو دي سرې لمبې
په سپېرو خبرو څه کېږي ز ا هد ه
ماته مه کړه دا بې خونده دا سړې
که هر څو یې پا کوم چاره یې نشي
له لېمو مې را روانې دي چینې
یار که هر څه په ما کاندي واک یې خپل دی
بیا به نه کوم رقیب ته دا گلې

کا بل ....
که حسن نه وای

که حسن نه وای مضمون به څه و   که مینه نه ای ژوندون به څه و
که دغمونو تجلي نـــــــه وای   زما دمستیو جنون به څـــــه و

مرور یا ر ته

رائحه پخلا شو مـــــــرور یــــــاره
مر گ به په خپله جلا کـــــــــړي لا ره

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ورځي رونددی راځه چې هېر کړو
ترخه یادونه دغـــــم نـــــا تـــا ره

د توفان بچی

څه له مې را بولئ سیل د ګلو ته
زه خو چېړي نه یم د سلطان بچی
ما دتوفانو څپو ته واچوئ
غواړي توفانو نه دتوفان بچی
تالنده چې غبز کړي دی مستي کوي
دا دتربږمیو دباران بچی
نشي په قفس کې پاتېدی نشي
دغه الوتونکی داسمان بچی
شرن□ دزولنو دژوند سندره ده
نازي په ځنځیر کې دزندا ن بچی
سر به یې کوز نشي سر کشانو ته
ځان ته که څوک وایي دافغان بچی

پلخمري ۱۹ر۶ر۱۳۴۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو ني ستر ګې

په خوني ستر ګو دې و خوړلم چور
ته دلبر يې، که قاتل يې، که تور بور
هر خندی دې زما له عمره سره رنځ شو
خال دشو نډو دې دسوي زړه ناصور
ته مې ويني تويوه پروا يې مه کړه
زه پيدا يم له ازله هسي سور
چې نه سوی وي او نه داغ وي عاشق نه دی
هر سرباز به يو نشان لري ضرور
ما په خوب کې مچولې پښيمان شوم
عاشقي له سړي يو سي سم شعور
بې له عشقه ژوندون خوشي څو سلګي دي
يا يوه لوبه چې نه رن□ لري نه نور
څو مره پراخ دی دود او دين دعاشقانو
ورته يو دی که ګلزار دی که تنور
زه به سر له خپله ياره قرباني کړم
پرې به نه ږدم خپلې مينې کې قصور

کابل ۱۸ر۴ر۱۳۵۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

انقلا ب را روا ن دی

را روان به موج خون شي زه پوهېږم
حاکمان به سر نګون شي زه پوهېږم
د وطن دهرې لوټې په خاطر به
هر زلمی لکه مجنون شي زه پوهېږم
کوم ارمان چې دمزدور په زړه کې خوځي
په وطن کې به قا نون شي زه پوهېږم
سل فرهاده یې په هر کاڼي اخته دي
دا وطن به بېستون شي زه پوهېږم
ماتې او ښکې به په ستر ګو دمجنون کې
تالا بو نه دجیحون شي زه پوهېږم
دا دنن ورځې زمری چې موږ ته ګواښي
پمن سپی به دپرون شي زه پوهېږم
اوس ویده بازان په غرو کې را ویښېږي
تسلي به مې جنون شي زه پوهېږم
داچې زه یې ستومان کړی دتیارو یم
دغه شپه به سباوون شي زه پوهېږم
لمر به خور شي دشپنو په تیارو تالو
بر یامی به زموږ یون شي زه پوهېږم
دا دخان له لاسه وران او ویجاړ کلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زیر کښنو به کمون شي زه پوهېږم
دا وطن چې ستمگرو تحقیر کړی
انقلاب به یې مضمون شي زه وهېږم

کابل ۱۸ر۴ر۱۳۵۱

غزل

څو مره لوی عذاب دی دعشق اور ته زړه نیول
اور ته زړه نیول او رقیبانو ته خندل
هر چېرې چې جگه کړي خوبان ناره دستې
ندی دود دعشق دخپلي وینې سپمول
نه اخلم په عشق کې زه له چا کسات دسولو
نه ځي له جامو وینې دبل په وینو ولل
زه یې دغمونو په اورونو کې لاهو کړم
ځکه مې تمامه شپه په اوښکو کې لمبل
زما زړه دغمونو یو ناپای آتشفشان دی
نه یې شته بل کار بې له اورونو غورځول
زه به له دې اوره خپل داوښکو امېل جار کم
نلرم افسوس دی له دې پورته بل بدل

کابل ۳ر۹ر۱۳۵۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

گرداب

دچا اوښکې، دچا آه، دچا خوناب دی
راروان مې په خبرو کې سېلاب دي
په موجو يې لنگر مه ژده بې خبره
گوره پام که دا ساحل نه دی گرداب دی

پرغلو شاهدان

داموټري،داباغونه،داقصرونه داپه وينو آباد شوي تعميرونه
دابه وسپړي يوه ورځ دخلکو مخکې دچا غلا،دچاتېری،دچاظلمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوښکو سېلاب

عشق په لېونتوب کې واک دسر را څخه یو ووړ
زړه مې په گردش کې یوه نظر راڅخه یـــو ووړ
زهد مې سپر که دهوسیو هوســــــوتــــــه
چا دستر گو جن□ کې دا سپر راڅخه یـــو ووړ
صبر مې پالن□ کړ دهجران په اوږدو شپـــو کې
اوښکو په سېلاب کې دا بستر را څخه یـــو ووړ
ما وې دزړه ور به ښایسته وو ته خلاص نکـــړم
نجونو په مستۍ کې دزړه ور راڅخه یـــو ووړ
زه آزاد مارغه په لوړو غرو به الوتمــــــــــه
غېشو دښو یې بال او پر را څخه یــــــو ووړ

غزني ....

لند نۍ ټوپۍ

موږ وې د لته دې سو کا ل وطن ودا ن شي — دپېړیو خار ستا ن دې گلستان شـــي
ټول کامو نه دې گلا ن ددې بستـــا ن وي — دا وطن دې سم آزا د افغا نستان شـــي
ولس دې خلاص شي دفرن□ له چا کرا نو — دانگریز صوبه دې بیا پښتو نستان شـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لند ني ټوپۍ په سر پنجابی راغـــــــــی   وې دا سيمه بايد ټوله پاکستان شــــــي
دا يو هوډ دی د لندن تغيير به نشــــــــي   بايد لري له نقشې افغانستــــــــان شي
ټول افغان ملت په يوه ژبه ناري کـــــړي   دا محال ده مگر ټول جهان ويران شي

د ښځې ژړا

مه مې خندوه نارينه نه يم دخندا
زه يوه ناره يم دغمونو د دنيا
ستا په زندانو کې مې پيړی پيړی ژړلي
نشته را کې توان نور دغمونو د ژړا
زه دژوند جوهر، دعشق ډيوه، دانسان مورومه
تا کړمه نانو که دشيطان دمشغولا
کله دې اسيره دځنځيرو کړم دزرو
کله دېکړيو کې بندي کړم دطلا
دا زما په لاس کې کړی نه دي اتکړی دي
زما دغوږ لښتۍ دوينځيتوب دي برالا
زما دسرو پېزوان دغلامۍ دذلتونو
زما دغاړې هار مهار دظلم دی دتا
ما دآزادۍ يوائې نوم دی اوريدلی
ژوند مې شو لوگی د دې عنقا په تمنا
زه په ټول تاريخ کې ملعبه ستا دشهوت ومه
يا يوه تحفه دستمگرو درضا
کله به چې خرڅه شوم نانز که کنيز که وم
پښې به مې شوې ماتې هرظالم ته په نڅا

(c) ketabton.com: The Digital Library

لري له همځولو،له وطنه،له ملګرونه
ستر ګې به مې پوچې کړې غمونو په ژړا
لاره دهوس کې هرفاسد دپټکي ګل کړمه
ځای کې دعزت بیا بې عزته دهرچا
ستاشوه ،اميري شوه، که ميري شوه ، که خاني شوه
زما شو، که آفت شو، که ذلت شو که بلا
اوس راسره مات کړه دتاريخ دا ځنځيرونه
ايسته که له لاري تور دامونه دجفا
زه دانسان مور يمه، درنه يمه،آزاده يم
دا دبندګۍ زولنې لرې که له ما

کابل۱۶ر۱۲ر۱۳۵۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

مینه ددلبر زما په سر لوبې کوي
زړه یې رانه وړی په ځیګر لوبې کوي
زه یو بندیوان دتورو شپو دژوندانه وم
زما په تورو شپو باندې سحر لوبې کوي
کله چې یې شور د خندې خور شي په مستې کې
زما په سړه وینه کې شرر لوبې کوي
هله چې له سپین مخه چاپیر که هار دزلفو
تور وربځ خوره شي او په لمر لوبې کوي
داسې څپه نشته چې دعشق هوس یې نه وي
شور د لېونتوب په بحرو بر لوبې کوي
زه آزاد مارغه وم ترا نې به مې ویلې
عشق مې اوس په بڼو لو وزر لوبې کوي
هر چیرې چې جګه کړي لایق پیاله دمیو
یار په جام کې ویني په ساغر لوبې کوي

کابل ۶ر۹ر۱۳۴۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

درستم لار

نیمه شپه راوخته کوټې ته یوه نجلۍ
پاکه لکه ګل اورمنده لکه هوسۍ
ملا باندې یې ځوړنده دځڼو توره توره
شونډونه یې سره برېښنا خوره دخونکارۍ
نبض دځوانۍ یې خوځاوه کمیس په تن کې
هسې چې بهېږي سپینه وریځه په سپوږمۍ
تې یې په زانګو داوسېلو کې ښکته پورته
هسې خوځېدل لکه په موج جوړه هیلۍ
غېږ یې پرانستلې لکه ګل دسبا باد ته
خوله یې له خندانه ډکه کړې وه مستۍ
ستر ګو ته یې میو و ور کړی رن□ دوینو
لیږ راغونډې شوې ،تنګې شوې، خند نۍ
راغلله ورو ورو لکه درنه بېړۍ ساحل ته
تللیې له خپل واکه مستانه او لېونۍ
ورانه له خندا شوه وې یې ګوره لېونیه
نه به تل ځواني وي،نه شراب او نه شپې
وتړه کتاب شیشه راواخله دشرابو
ځغلي زه یې وینم یو په بل پسې ګړۍ
نیسه مې په غېږ کې هسې نه چې خوب مې یوسي
وړی رانه واک دی دشرابو بیخودۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما په شر مېدلي آواز وويل افسوس دی
نلرم توفيق ستا دلبانو دګرمۍ
زه دوچو دښتو لمر وهلی پونده يمه
چېرې وچ اغزی، چېرې دګل تازه غوټۍ
شرم راته برېښي چې دې خوله په شونډو کېږدم
خاري مې دولس ستر ګې لا يوه ګوله ډوډۍ
زه لا روږدی نه يم په محفل دښاپېريو کې
خېژي مې له زړه نه لا فرياد دغريبۍ
نه ښايي رستم ته چې روان شي دمجنون په لار
زه يو مبارز يم چېرې زه چېرې شهۍ

توکيو ۱۵ر۱۰ر۱۹۶۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغان پردیس په کاباره کې

مست شو یو افغان د «توکیو» په کاباره کې
غېږ کې یې یوه پېغله لکه پاڼه د ګلاب
سر یې لګولی و دده په سینه باندې
زړه یې و سپارلی هوس ته دشباب
ده یې په دوو تیو لګولې وې منګولې
ښنې یې قمار کې هم جنت و هم ثواب
منځ د کابارې کې یو محشر و د نڅاوو
ځنې نڅېدل، ځنې لوېدل، ځنې خراب
تاو تر سپینو مټو حریرونه د لوګیو
تاو تر سرو شرابو تور سیخونه د کباب
شپه به نیمایي وه چې وریاد شوه خپله مېنه
ونغاړه دردونو، تې چاپېر شو اضطراب
غوږ ته یې نیږدې شول بیا دلوږې فریادونه
یو وړه اند ښښنو تر ښه نښه دمی ناب
ج□ شو له خپل ځایه نجل یې پرېښوده مستۍ کې
ورک شو ترېنه لوری د حساب او د کتاب
سترګې یې د اوښکو سېلابونو کړلې پټې
یو وړله د مینې دنیاګۍ ترېنه سېلاب

توکیو ۲ر۹ر۱۹٦۳م

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغام

اې دجاپا ن خلکو ماراوړي پیغامونه دي
ستاسي جزیرو ته زما دغرونو سلامونه دي
پورې له بحرونو، دا شیا دزړه په خونه کې
اوسي افغانان تر ېنه تاو شوي اوچت غرونه دي
داقهرمان قوم اوږد ماضي لري ،تاریخ لري
ډک یې له میړانو دهر عصر کتابونه دي
چا چې پورته کړیې په ا شیا کې دتېرې توره
دوی تر ېنه غوځ کړي ورمېږونه او لاسونه دي
زړه یې دزمري،نظر دباز، یرغل یې تندردي
وړي فاتحانو ترې لحد ته ارمانونه دي
خاوره دغیرت ده تر ېنه جار شمه لوګی شمه
ثبت یې په هر ګام کې دتاریخ انقلابونه دي
ما له هسې خاوري دجاپان غیرتي ولس لره
ځان سره راوړي دوروری تازه ګلونه دي
دا ګلونه څه دي دوروری برابری بوټي
دا دافغانانو ددې عصر شعارونه دي
موږ له نړیوالونه دوستي غواړو ورورې غواړو
ځکه مو پرانستي هرملت ته دزړه ورونه دي
شرم دی انسان ته چې جنګېږي له خپل ورور سره
هر څاڅکي دوینو کې فتنې دي، آفتونه دي
واړه سره یو دي، سره ورونه دي ، ملګري دي
ټول بشر یوه ونه،ملتونه یې ښاخونه دي

توکیو ۲۸ر۸ر۱۹۶۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرونه او سلامونه

والوتمه والوتم ، دغرو له څوکو والوتـــــــــــــــم
راغلم دڅپو او توفانو سمندرونوتــــــــــــــــــــه
ستر جیحون مې پرېښود چې ټکرې خوري له غرو سره
ځان مې که گوزار دسمندرو ټکرونــــــــــــــوته
زه وم الوتونکی دکمرونو، لامبوزن نـــــــــــــه وم
باز ومه دغرونو توفان راوړم دریا بونو تــــــــــــه
نه لري او نه لري دغرونو نښه نه لـــــــــــــــــري
هر څومره چې ځیر شمه اوږدو دساحلونوتـــــــــه
هره ورځ فوجي ته رسوم دهندو کش ســـــــــــلام
وړمه دلویانو پیغامونه پیوندونوتـــــــــــــــــــه
یو وخت کې غوړېږي دفوجي او هندو کش گــــلان
یوبه سم گلونه دجاپان خپلو گلونـــــــــــــــوته
جوړې به غونچې کړم دفوجي له سلامونونـــــــــه
کې به ږدم غونچې دخپلو غرونو قدمونوتــــــــــه
یوبه سلامونه د بزگرو شم بزگــــــــــــرو تـــــــــه
گوا کې درناوی دپاکو زړونو پاکو زړونوتـــــــــه
جوړ به دگېښا د زلفو تار نه ربا بونه کـــــــــــــړم
وبه ښیم دود د ولسونو ولســـــــــــــونوتــــــــــــه

توکیو ۲۵ر۸ر۱۹۶۳

دجاپان سباوون

(c) ketabton.com: The Digital Library

په جاپان باندې چې خور شي سباوون
زما له زړه نه را چاپېر شي موج خون
هرې خوا ته چې خوځېږي دلمر لونې
لاروهي زما په زړه يا په لړمون
نه په دود سره پوهېږو نه په ژبه
نا هيلي ده ثمره زما ديون
ماوې نن به ګوندې راشي زما کورته
سره پوه نه وو راغلې وه پرون
پاس په ستر ګوبه مې کېنوي که پوه شي
جاپانۍ زما دمينې په جنون
دلته لري دجاپان په جزيروکه
را چاپېر دی غم دخلکو دژوندون
يا به سر ورباندې کېږدمه پوهېږم
يا به ودروم په پښو ويده پښتون
له ځيګره مې دوينو فوارې ځي
چې را ياد شي خپل ځوانان هغه جبون

نيکو . جاپان ۱ر۹ر۱۹٦۳

انتخاب

په لمبو لمبو اورونه دشبـــــــاب راکې مړه شول د هوډونو په حساب
ماهرڅه له خپل وطنه قرباني کړل هم دغه و زما دعمر انتخـــــــاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما هېر کړه

ما وې نجلۍ لېږه ستنه شه ځکه
خدازده چې بیا سره پیدا کو دلې
د ګولو څانګه را کړه شوه په ما
په سوې ساېې ویل ولې ولې ؟
ما ویل با زیمه د لوړو غرونو
آخر به الوزمه پوه شوې ګلې
زه یم دغرو د دریابونو نه یم
بېځایه مه کوه دا هلې ځلې
دغم وریځې پې خورې ورې شوې
لکه ما شوم یې راته وژړلې
ته خو به والوزې د غرونو به شې
چاته پرېږدې دغه ما غمځپلې؟
ما ویل هو دژوند تقدیر دي دغه
غم دمردانو ، مرد دغم دی نجلې
زه یم دغرو دسمندر به نشم
څه وکم بېلې دي دبرخو تلې
رانه چا پېر دي دوطن خوبونه
دغرونو مینه مې دو کارېي ولې
زه هم، وطن لرمه ولس لرمه
ماته په لار دي ډېرې ستر ګې هلې
وزر مې سوځي دپرواز په هوس
ګرزېدی نشم اور مې اخلي تلې
هېر که ما هېر که ، لکه هېر خوبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدا زده چې بیا سره پیدا کو دلې!

توکیو ۵ر۱۰ر۱۹٦۳

اې زما ورانه وطنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سوچي(۱) په ساحلوکې را په یاد شوې په فریاد شوم
اې زما بد مرغه ولسه ، اې زما ورانه وطنه
دلته ژوند دی ، دلته خوند دی،دلته شور، دلته نشاط دی
حوري گرزي ډله ډله، هیڅوک نشته بې مینه
په دې ښکلو ښکلو سیمو دانسان لاسونه خوځي
غرونه شنه ، باغونه سره دي، ټوله ځمکه ده چکنه
هره پېغله چې تېرېږي ، یوه لیلاده یوه دنیاده
که را غبرگه یوه ورېمه شي ، ته وا راغله له ختنه
تور دریاب لونې ځگونه ، ساحل اخلي ټکرونه
سپین مرغان ور باندې ښوري،شنه فضا ور باندې پلنه
د دریاب دزې په شگو پېغلې نجونه کتار ناستې
هسې لامبي لکه بطې زده یې نه وي الوتنه
هر یو موج چې را پیداشي ،سر را ج□ کړي بیا په شا شي
څپې تللې دي له واکه، کړي د نجونه گوېږنه
څوک لمبېږي، څوک نڅېږي، څوک خواله کړي یو تربله
څوک را گرزي په باغونو، څوک گلان وړي له چمنه
د تمام ساحل دپاسه ، د موزیک څپې خورېږي
ځوا ن روسي کمپوزر وړی دامیدا ن له بتهوفنه (۲)
په فضا کې یو ځای شوی بوی دعطرو له شرابه
په څپو کې یو ځای شوی تور دریاب له سیمین تنه
څوک ړنگېږي، څوک جگېږي، څوک جوړه ځیني یوائې
دچالېڅه، دچا غاړه، دیوه لاس د بل لمنه
دچا شونډې په شونډا نو، دچا زلفې په چشمانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

آزادي ده ، کامراني ده ، څوک له چانکه پوښتنه
مگر زه غریب تنها یم، نه نخیر.م، نه څوک بیا یم
نه د کاریم، نه د ښکار یم، نه مې زړه شته نه مې ینه
که نېشه شم که گوشه شم، را یا دېږي درته سوځم
درته سوځمه در جار شم ، اې وطنه بې ښتنه
دسوچي دگلو سور رن□،سرې لمبې دي را تاو ېږي
نه آرام شته، نه قرار شته ، په گرزا په کېناستنه
زه دکوم زخم دوا شم ، زه دچا په تسلاشم
ستا په کار کې واک وتلی، هم له سره هم له تنه
نه چا بوټی درکې شین که ، نه چا جوړ درته ماشین که
حاکمان کوي حکمونه، تاجران کوي شکونه
په ځنځیرو یې تړلی، په سمومو یې لړلی
دود دې وزي له چمنه ، ځوځ دې خېژي له سمنه
په کابل او په زابل دې ، دنفاق اورونه بل دي
لور خپل مور ته په زړه غله ده ، زوی له پلاره کړي وهنه
څوک ناروغه څوک په لوږو، څوک په وربو ، څوک په سپږو
ټول ژوندي دې بې پرتوگه ، واړه مړه دې بې کفنه
نه ورشو شوه دشنېلیو،نه پټي شو ل د لښتیو
نه شپونکی موړ شو په غوښو، نه بزگر موړ شو له نغنه
ستا دپاک آسمان دلاندې، ټول جهان ویران ویران دی
ټول جهان ویران ویران دی، زه به کومه سمومه
زما دې لوړه وي په مینه، دافغان په پاکه وینه
نوی زړی به رسیږي ، زما په وینو به شي ونه
گام به واخلمه میدان ته، سر به کېږدم امتحان ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا په لورې به در ځمه ، که شي لار دستنو ستنه
ستا ویده به را بیدار کم، ستا لار ورکي به په لار کم
ستا دغرو ویده با زان به، رااوچت کم له دمنه
اور به بل دآزادۍ کم، بیا په خپله به پتن□ شم
خپل ژوندون به ترې قربان کړم خود به کړم دعشق مننه
ترهغو به لاس وانخلم څو په غرو کې دې رڼا شي
اې زما غریبه ولسه ،اې زما ورانه وطنه

سوچي ۱۱ر۶ر۱۹۶۴

(۱) دتور سمندر گي په غاړه دروسيې یو ښار
(۲) بتهوفن (۱۷۷۰-۱۸۲۷) دجرمني د کلاسیک موزیک یو ستر مصنف .

مایاکوفسکي (۱)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مسکو کې د گور کي د کوشې خوا کې
مایا کوفسکي درېد لی لکه غر
ملتونه دشورا ورته ولاړ دي
غوږولی ستر مسکو ورته وزر
خپل هدف ته هسي ځیر دی ته به وا یې
په ښکار نښتی دی دوږي باز نظر
هومره دروند هومره ډاډه په ځای ولاړ دی
لکه ونیسي خوشحال ختټک خیبر
چې کلونه څو تېر پږي دی لوییږي
زمانه وربا ندې نلري اثر
پخپل یون کې یې آسمان له گروې ونیو
له تقدیر سره یې و وا هه ټکر
په حرمت مې مغزی هیچاته کوز نشو
مگر ده ته مې کوز پږي مغرور سر
په عالم کې یې دسولې پیغام خور که
ورور ولي ته یې را وبا له بشر
مگر ته اې ستر انسا نه، اې شاعره
تابه ستایي څو شاعر شته څو اثر
څو دنیاوي ستا پیغام به ژوندی ساتي
ستا اشعار ، ستاسرودونه، ستا هنر

زما له زړه را اچتېږي داچې وایم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما یا کوفسکي دربېد لی لکه غر

مسکو ۳ر۷ر۱۹٦۴

قلندر شاعر

بیا دزماني ډمې اخیستی نوی چن□ دی
لاس کې یې نیولی دبادې په ځای کې بن□ دی
بیا په غرو رغو باندې خور شوی دبهار نسیم
غوبږ نه مې چاپېر دجنکو دزلفو زن□ دی
چاباندې چې لګي دراتلو نکې پسرلي نسیم
دغه زوړ جهان پې دزندان په شاني تن□ دی
سین چې له ډبرو سره سر وهي په لاره کې
ښیې په ښکاره چې حرکت پخپله جن□ دی
زه د شلم قرن قلندر غوندې شاعر یمه
زما بوسه په ټولو جنکو باندې قلن□ دی

کابل ۲۵ر۱۲ر۱۳۴۵

د سبو پېټی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاره کې موټر په یوه بېوزله ماشوم راغی
ووا هه موټر له ځایه لس گزه گزار شو
ودرېد گړندی لکه خوني لېوه پسه ته
راغی ترافیک یو څه مبلغ ته تمه دار شو
یوه شېبکۍ وروسته ماشوم خلاصې کړلې ستر گې
ودرېده ،بې واره پـــه ژړا او په کوکار شو
ما وې گوندې ژاړي خپلو وینو او زخمونو ته
ده نا څاپي پرا نیستلې شونډې په گفتار شو
څه شوه خدای دپاره هغه زما دسبو غوټه
پلار به مې پې مړ کړي که خبر زما په کار شو
کله چې یې ستر گې په پا شلو سبو راغلې
هڅه یې ور وکړه بیا په ځمکه را گوزار شو
وې ربړدېدي گوتي په خاپوړو ور نیږدې شو
غېږ یې ترېنه تاو کړه په سبو باندې هوار شو
وینې یې لښتی شوې په ماشوم صورت یې راغلې
توی شوې په سبو ، دسبو پېټی پې خونکار شو
ما چې په ژړنو ستر گو ولیده دا لــــــوبه
زړه مې له نړۍ او نړیوالو نه بېزار شـــــــو
یو په بېکسۍ کې وږی مري دموټر پښو ته
بل په بېکسۍ کې خلک وژني او سالار شو

اې په زرو مستو لیږ راکوز شئ چې د ا فقر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاسي دچړچو په قیمت خلکو باندې بار شو

کابل ۱۵ر۸ ۱۳۴۳

له زماني سره یو ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

تښتي شپې او ورځې زېږي نوې زمـــــــا نې
ځغلي زما له خولې ور سره سمې تـــــــرا نې
لېږم له هر گام سره لښکر د ارمانونـــــــــو
ساتمه را تلونکو ته درزم نشـــــــــا نې
لوبم لکه باد دسباوون ديار په زلفـــــــــو
غواړم ماتولو دځنځير ته بهـــــــــا نې
هر آواز چې جـ□ـشو دمر دانو له مرئ نـــــــه
رېږدي يې له زوره زړې شوې بتخــــــا نې
را شئ چې د ميو دريا بونه را روان کـــــړو
نوي يا را ن نه مستوي دغه ميخــــــا نې
ځغلم د زمان له قافلو سره په مخـــــــــه
ودي کړي رقيب څه يې چې خوښه وي کانې
سر که رانه پرې شو مابخشلی دی په جنـ□ـکې
نکړي سربازا ن له د ښمنا نونـــه مـــــا نې
لري کړه صيا ده داعبث دا مونه لـــــــومي
زه يرغلي بازيم روږدی نه يم پـــــه دا نې
هرې زلزلې سره په غرونو دوطــــــــن کې
زما د زړه له اوره پورته کـــــــېږي زبا نې
مه يې وېروه لا يق دسر په سودا نـــــــدی
هسي خدا يږوغواړي سر بازئ ته بهــــا نې

کا بل ۲۹ر۹ر۱۳۴۵

بوللـه دپسرلي هر کلي ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرو نو باندې پلنې شوې وريځې دنيسان
ځځكې باندې اورې مرغلرې دباران
مستشول بيا چړونه په نغمو كې دزر كانو
خوځي كتارونه بيا دزانو په كسمان
هره ترانه چې د درياب له ځپو وزي
پو كړي په بېځانه دنيا گې كې نوی ځان
خاندي په ډبرو ځراغونه دلاله
وزي له سپېرو خاورو گلونه دريحان
سپين گلان په شنه مرغه كې بربښي زما له ستر گو
شپه كې دمستط ده شنه اسانكې كهكشان
هر ځاځكی دوينو مې لمن لمن گلونه شول
رگ رگ كې مې خوځي دشعرونو بلبلان
وربځې چې كتارې شي دغرو په ديوالونو
ته وايې چې خوځي په افق كې سپين وښان
شور چې شي دتالندې غوړوته هسې رسي
ځغلي په اسمان كې يرغلگر جنگې اسا ن
سم شول په سارا باندې دگلو چپاوونه
وخاته په تړو دريدي گلو سپا يا ن
غشي دلمر اورې له كړكيو دوريځو
شنې زرغونې واخيست له رستم ځخه كمان
جوړ كړل پسرلي له نسترن نه سپرونه
وايسته له تېكې سوسن توره داحسان
وربځې په افق كې سرې سكروټې شوې داور

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاو شوه استالف نه سره لمبه دارغوان

سپین د واورې الوزي دغرو له سر او ږیري

زوړ چونغر بدل که لمر دمینې بیا په ځوان

تالو کې خورې شوې دشپونکي دشپېلي شړیکې

بولي طبیعت ته گوشه گیره شاعران

رسي دبزگر ستومان زړگي ته نوې دمه

خوځي په رگو کې دشپانه نوی ارمان

او ښکو دباران ته دبرېښنا خوله خند نۍ شوه

زوړ جهان تکرار که داضدادو امتحان

ویلي الماس څاڅي دتاکو له غوځو څانگو

گلو ته نذرونه دشرابو وړي رزان

ته اې زما یاره ولي گرزې لرې لرې

راشه چې سیندونه دخنداوو کو روان

زه به دخپل زړه بلبل راضي کمه چې در شي

خیر که په سینه باندې دې ریپي دوه بازان

جار به دا بلبل ستا دبازانو تر مستۍ کم

جوړ به بل دده له فریادو کمه جهان

وخانده چې وسپړي غوټۍ ماشومې شونډې

وناځه چې مست شي هم زمین او هم زمان

ما باندې خوره که یوه خیمه دتورو مشکو

یو ځلې خواره که په پالن□ زما زلفان

زړه که دې دښکار مینه لري زما دلبره

غشي دبڼو زما سینې ته که نشان

مه گوره او بو کې هسي نه چې ستا له مخې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوبه زما دميني دنيا ګۍ شي په توفان
ما له دې ساړه قالبه وباسه دورځو
مست مې که، بېخود مې که،قربان مې که تر ځان
شور راکه، ګداز راکه،قدرت دسربازۍ راکه
ما ته هم طبيب شه، هم دارو شه، هم درمان
ومې منه،زړه راکه او يار دتورو شپو مې شه
مى شه، پيمانه شه، زما تن شه، زما ځان
ومې سوځه،ومې رټه، خاوره دسارا مې که
کاشکې سپېلنی شم او له تا شمه قربان
ګل مې که، بلبل مې که،شانه دخپل سنبل مې که
او ياره ! له خپلې بېدردۍ يمه ستومان
داسي بېدردي چې سوځي سوځي مې هلهو کې
داسي بېدردي چې سړوي زما فغان
داسي بېدردي چې زما له مينې سره لوبي
داسي بېدردي چې زغمای نشي عاشقان
يو ځلي دې ستر ګې زما په زړه که هسي خښي
واورم فريادونه کې دننه دانسان
هله به بيا وبولم دژوند خوږې سندرې
وبه شرنګومه جرسونه دکاروان
سمه به ګرمي کړم دنغمو په مړو ايرو کې
مست به کم سيندونه سپېره غرونه به لړزان
ور به ماتو زړونو ته پيوند کمه دهيلو
ور به مړاووهيلوته ګرمي کم جاودان
متې به مې روغي کم له تيزو دپولادو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر به حادثو ته کم داو سپنې سندان
دې لوڅو پڼو کې به خواره دعشق ګلان کمه
خپل ښکلي وطن ته به جهان کمه حیران
شپوله به دګلو په عطرو کې لیونۍ کمه
بېل به کم دوریو له رمې څخه لېوان
اوري به خوښي له کاڼي کاڼي ،بوټي بوټي
سم به شي له هیلو دزلمو سره زمان
یو به سي سیندونه له دې غرو سمندرونو ته
زموږ دورورولئ او دیووالي داستان
مست به سمندر شي له تودو بشارتونونه
وبه نڅوي په تورو تلو کې کبان
بیا به دڅپو هاتیان ورولئ په غېږو
وبه خوځوي زموږ په فخر کې توفان
هله به وما ناکامه او ښکې مرغلرې شي
هر داغ دسینې به مې یاقوت شي درمان
هره ترانه چې دلایق له خولې نه وزي
وایي حماسه دعظمتونو دافغان

کابل۷ر۱ر۱۳۴۱

بولله دوطن په ماتم او پرتم کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیگا خوب کې را ښکاره شوه دخوشحال د منهو سیمه
له لېمو نه مې روا ن شول په څپو څپو رودونه
اورا خیسی و شنېلیو د مردان په پوله پوله
اورېدلې ترې سکرو تې، جگېدل ترېنه دودونه
دپنجاب له توري خولې نه، شنې لوخړې غړو سکه غړو سکه
تو يېد لې پېښورته ، وې يې نیسه اې پښتونه
هره ونه فریادي وه، چې زه سوځمه زه سوځم
له هر وره هرې کړ کۍ نه ، چاپېر شوي وو اورونه
دوطن په شنه لمن کې ، په هر باغ او هر چمن کې
بهېدل داور سینونه ، جوړېدل کې تنرونه
دپښتون په برخه جن□ شو، خپل وطن ور با ندې تن□ شو
دننگیا لو په کور راغله ، د لو تمارو چپاوونه
دمیر ویس مرۍ ته لاړې ، د گر گین خوني منگولې
دغوتۍ هیلو ته سیخ شول، دخزا ن ساړه بادونه
دایمل په غیرت خاندي ، دپنجاب دغلام ستر گې
دبا با له نغري باسي دپښهون عصمتۍ جونه
دلنډي له سینې وزي دغضب تکې سرې کو کې
دخیبر په زړه کې اېشي دپېړیو کساتونه
دپامېر په څوکو څاڅي دالماس له تورو لوښکې
بله نشي له دښمنه ماتو وبه غلافونه
دهېلمند دڅپو وښې، له غضبه گوښې گوښې
سره ځغلي لکه ورېځې، سره اوړي لکه غرونه
ا با سین چې لا ا سیر دی، پښنه ترلی په ځنځیر دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس تر زغرو لاندې ناځي، جڅوي تور شنځيرونه

دابه کله پای ته رسي داومونږ دپيغور عمر
دا به کله رالنډېږي دا زمونږ دکور غمونه
دا به کله رانړېږي دغليم دظلم بارې
دا به کله پورته کېږي دا زمونږ سره بيرغونه
دا به کله پای ته رسي د پښتون ناپايه چيغې
دا به کله تمامېږي دا کيږدۍ ستړي مزلزنه
دا به کله پای ته رسي دا زمونږ دخلکو منډې
دا به کله او چتېږي دا لوېدلي ټيټ سرونه
دا به کله راپارېږي دا زمونږ دغوسې تريخې
دا به کله راپاڅېږي دا زمونږ خره غيرتونه
دا به کله راټولېږي، تر وطنه به جارېږي
دا ددښتو دلمر سوي،دا دغرو رغو پسونه
څو به دغه تور پنجاب وي، زمونږ په وينو به سيراب وي
څو به دوی وي او حکمونه، څو به مونږ او زندانونه
څو به دغه مودودي وي، ورسره به مردودي وي
څو به داملا او ملونه ، څو به دا دم او دامونه
څو به دغه پېښور وي ،پښتنو ته به سقر وي
پنجابي ته به جنت وي، پکې جونه او جامونه
څو به دغه اباسين وي ، له غمو به يې زړه شين وي
څوبه دې جنګې خيبر ته ور په بر خه وي شرمونه

اې دلو ننګو ککرو ! چېرې خاورې شوۍ دخاورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوشحال په شناختو گرزي داورن□ دزوی اسونه
دتاریخ میړني چیرې؟ تیغ یې کوم ، لښکرېې کوم دی
دافغا ن په نامه چیرې ، هغه ځغا ستې او ننگونه
گرمي تللې ده له لمره ، پښتو تللې له خیبره
په تیرا راخورې شویې، سړې شپې ساړه کلونه
په دې خاوره کې گرمي وه ، په دې خاوره کې مستي وه
په دې خاوره کې نغري وو، په دې خاوره کې دودونه
له اټکه تر چترا له اوس ختلې سا له سیمې
نه یې ژوند شته په هڼو کې، نه یې خوځند ه نبضونه
اوس چې دلته کوم پښتون دی، ښه مریی دی ښه زبون دی
نه یې زړه کې عشق دتورې، نه یې سر کې هوسونه
داچې لوړې یې شملې دي، د کلدارو یې ا سرې دي
دافغان په نن□ څوک نه کا، نه جنگونه نه مرگونه
اوس دبست په تاق کې خوب کا دسارا ستړې گیدړې
دزرنج په شگو نا ست دي دوحشي لیوه پلونه
اوس دغور په غرو کې ورکې دغوري زمریو ځالې
اوس دبلخ خاورو خوړلي هم یما هم یې توغونه
دمحمود په ښار خوره ده دتاریخ دمر گ بړستنه
نه پیلان، نه یې لښکرې، نه ا رم ، نه یې رمونه
په بامیان دآسمان ستر گې تکې سرې لا له غضبه
د بودا مخ پسې تورږي لا داوښکو غور ځنگونه
د چونغر په لمن ورکه دکوشان د دور ښښه
موټی خاورې ټول ښارونه، څو سکروځې ټول قصرونه
بر دغور دغرونو غاړې ، بې غروره بې سروره

(c) ketabton.com: The Digital Library

جام له شرمه ځوړند کړي هريرود ته خپل غوړونه
غرجستان چې ويرانه ده، کې ويده لا زمانه ده
شرمنده لوړو بادوته ، دبا با دغرو سرونه
بدخشان لوړې وژلی، انسا ن وړی، حيوا ن وړی
څه که غرونه يې سره زر دي ، څه که که تيږې يې لالونه
اې آزادو خلکو څه شوئ؟هوډ موڅه شو، ننګ موڅه شو ؟
کوم دي کوم دي يرغلونه، چېرې چېرې مرچلونه ؟
کله کله به ناره شي ، تکه سره به تاتره شي ،
داټک لمن به سره شي او آزا د به شي مريونه ؟
دا جنگي مارغان به چېرې ، خوروي دبرې زيري
دا آسمان به کله پوښي داورونو درمندونه ؟
دا به کله راځمږېږي دغضب دتوفان وريځې
دا به کله ترې اوربږي سرې سکروټې تندرونه ؟
دا به کله کاڼې چوي، دابه کله غرونه خوځي
دابه کله تکه سره شي داسمان دا نيلي خونه ؟
دابه کله غېشي ولي تر برېښنا چټکې گوتې،
دابه کله تورې باسي دپولادو مړوندونه ؟
دا به کله لاره وزي دراڼه جهان پر لوري
دابه کله پخلا کېږي رټل شوي ارمانونه ؟

اوس خو وخوځه له ځايه چې د اور لمن ته رسي
په نغري نغري دې اوري دپېړيو لعنتونه
ستا دتورې باچا خان شو دپنجاب دخندي خلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته لا څه ته منتظر يې نور به څه وي ذلتونه
که اورن□ دی که فرن□ دی ، دواړه يو دي، واړه يو دي
که ايوب دی که بوتو دی دهماغه خره غوږونه
توره وباسه له تېکې چې رېښتونی يې باور شي
ستا په نن□ او په مېړانه ، ستا په توره اې پښتونه
هره لاره ورته نيسه ، هره تيږه ورته خاره
هر ګودر ورته ګرداب که،هره ورځ ورته کلونه
باندې ويې شلوه خېټې، ترينه ويې باسه سترګې
پې ور ويې ځپه ژامې، پې ورمات يې که غاښونه
سمه غر ورته سنګر که، ناپاياو ورته ګودر که
پرېکوه ترينه لاسونه، غوځوه ترينه سرونه
هرقدم ورته دربړه، هره لوښت ورسره وژنه
چې په مخه ورادا شي دپيړيو تاړاکونه
دکبرونو کنډولی يې تورو خاورو کې نسکور که
چې را پرېوزي له مستۍ نه، چې را کوز شي له جنونه

زه دې خپل وړه ته حيران يم، دې بې وسه وطنپال ته
ته به واپې اجاره دي ، ددې ټول وطن غمونه
دشاعر زړه خو شاعر وي حسن غواړي شراب غواړي
جوړوي په تصور کې دخپل خوښې جنتونه
کله رغړي پاس په ورېځو، دسپوږمۍ دشودو جام کې
يا ديار په توده غږ کې په سر اړوي اورونه
دشاعر دنيا خو هسې يوه رنګينه دنيا ګۍ وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا په تا ولي رالام شول ټول دردونه او رنځونه

اې وطنه زما تنه دا دتا دمينې کار دی
چې راسم يې کړه کوګل ته دا دوينو سېلاوونه
ته زما دعمر خوند يې، ته زما دزړه خاوند يې
ما ګاللي ستا لپاره څه چې دي ټول کړاوونه
ما چې هر چېرې خندلي په مستۍ کې ستا له شوقه
زما خولې ته راسم کړي ظالمانو خپل سوکونه
ما چې تا باندې ژړلي، ټولو سپو راته غپلي
ستا په سر راته څېرمه دي دسپکياوو تعذيرونه
که هر څو په تا ځورېږم له دې ځوره نه مړېږم
ستا لپاره يې زغمای شم څه چې دي ټول کړاوونه
زما په ټول وجود خورې دي ستا دمينې دلمر وړانګې
زما په پله پله کې بهېږي ستا دمينې شرابونه
ستا نسيم دلوړو غرونو ځان پوکي زما په تن کې
ستا ددښتو د باران بوی مستوي زما رګونه

دا وطن دې تل آباد وي، دا سنګر دې تل آزاد وي
پکې خوځې دې وريځې، کې بهېږي دې سينونه
پکې پلنې دې رمې وي، پکې ډېرې دې ګلې وي
کې دې څرې سورکۍ وښې، کې دې ځغلي سپين اسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې دې ښورې دلمر وړانګې، کې دې ناځې د ګل څانګې
کې دې ځلې رڼې پرخې، کې دې مست وي شنه رودونه
د آسمان خول دې رنګین وي، دبېد یا څادر دې شین وي
لنګوټې دغرو دې سپین وي، سورانسان سره هدفونه
توره وریځ دې نقا شي کا، مسیحا دې جما شي کا
زمرد دې فرا شي کا ، رشک چین دې شي دښتونه
د افق لمن دې سره وي، په دې غرونو دې خوره وي
کې دې الوزي بادونه، کې دې پاتې وي یا دونه
دا یادونه د ننګونو، دا یا دونه دجنګونو
دا خورې ورې کلاوې، دا اوچت اوچت برجونه
دا دسپاندو بوي بېدیا کې، دا دنجونو شور په ورا کې
دا جلګې جلګې ملکونه، دا هوار هوار رغونه
دغه جګې جګې تړې، دغه غرونه دړې وړې
دا بهان بها نده لړې ،دا څپان څپا ن خوړونه
دا په واورو پټې څوکې، دغروب دلمبو نوکې
دا ځنځیر ځنځیري غاړې ، دغه نېغ ختلي غرونه
دا غونډۍ غونډۍ دخاورو ،دا پوټې پوټې دشګو
دغه ځوړې څوړې تیرې، دا پوړۍ پوړۍ کمرونه
دا دتالندو سندرې ، دبرلیو مــــــــــرغلــــــرې
دا ببر ببره بوټې ، دا حشي وحشي ګلونه
د سپوږمۍ په ښکلې شپه کې، دچوپیاوو په سینه کې
د وښانو کاروانونه، دشپېلیو آوازونه
دغه شنې بخملي ښېځې،دا په غرو څپرې وریځې
دا چمن چمن ګلونه، دا رنګین رنګین لاشونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا سند ربړي دپوتېو ، دا شفتـــلي د پتېـــــو

دا لښکري دغوټېو، دا بخمل بخمل چترونه

دريدي توفان په راغ کې، د ګلاب مستي په باغ کې

دا دنيا دنيا رنګونه، دا دريا دريا عطرونه

دغه ښويي ښويي پرښې، پې خورې دېښنا کرښې

په ږبرو کې پړقونه، په پړقو پسې ټکونه

همدغه زما وطن دی ، ځما ځان دی ځما تن دی

له ده بل زما اورونه، له ده رن□ زما عشقونه

دی رڼا زما دسترګو، دی طاقت زما دغبرګو

دی زما دژوندون شومه ، له ده روغ زما فکرونه

له ده جوړه زما وينه، زما ژوند او دده مينه

له ده پلنې دا سند رې، له ده پورته دا شعرونه

له ده جوړ زما بنياد دی، هم مې پلار هم مې اولاد دی

ده ويده کړه اجدادونه دی به روزي اولادونه

څوژوندی يم دی مې کوردی،بیاچې مړشم دی مې ګوردی

زما تن د ده له تنه ، زما هډ د ده هــــــډونـــــــــــــه

زه که سايمه که تن يم ، سر تر پايه دوطن يم

زه وطن يم ، زه وطن يم، زه يې سين ، زه يې موجونه

څو همدی زموږه مل وي،دنجات ډېوه به بل وي

دی قوت زموږ دمنډو، له ده ج□ زموږ غږونه

زه همدغه قبله ستايم ، دا لمنځمه دې ته پايم

دا وزر زموږ د هڅو، پې ژوندي زموږه زړونه

د«لايق» دسينې اوره خپل نغري کې لېونی شوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودې نه ښوول نړۍ ته، دوطن د زړه داغونه
لاکيږدی هغه کيږدۍ دي، چې پې تېرې سل پېړۍ دي
پېڅول لا دوزغنو، دکوچي لاهغه خونه
داانسان بايد آزاد شي، يو ځل وخاندي او شاد شي
داهېر شوی بايد ياد شي، ظالمان شي سرنګونه
لاګا لي يې له ناکامه، له آغاه تر انجامه
دړانده آسمان ځورونه، دکانه حاکم ظلمونه
دغم ځلي بايد وران شي، پې ورسم ياغي توفان شي
وحشي خان عاجز انسان شي او هوار شي لوړ ترجونه
دکلا له لوېشتې لوېشتې، شي دزور کمبله ټوله
شي ټا ټوبی دبزګرو، بزګران شي سره وروڼه
دغنمو طلايي سين، دملاک دزړه هلاک شي
يو ځل وخاندي بزګرته دا سور سين سره يې موجونه
دکښتو په سره درياب کې سمه سا واخلي دا سوی
شېبه وغوړوي لمر ته خپل آزاد تن اوهډونه
دموګرو په تياره لار برېښنا وغځوي مزي
په نامېندو زړو خواره شي داميد زرين وزرونه
دبزګر دژوندون ځاله ډوبه ډوبه شي خوښۍ کې
پکې ډک شي تش جامونه، پکې تش شي ډک خمونه
داويرجن ماښام برات شي ،داغمجنه ورځ اختر شي
په دې وچو دښتو راشي دشنېليو درياب ونه
دجوار ډوډۍ لنده شي دعزت په سپينو پيو
ليږ روښانه شي ليږ پاکه دپېړيو ره خونه
زيار ايستونکي را بيدار شي، په رازونو خبردار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همغوی جوړوي لارې ، همغوي باسي پلونه
هر پاڅون يې آبادي ده، هرغورځن□ يې آزادي د ه
هرآواز چې رااوباسي، غورځوي تور زندانونه
له دوی بل چېرې چې اوردی،له دوی ج□ چېرې چې شوردی
يې توده فضا دځمکې، يې رانه واړه ښارونه
دوی ضامن دآزادۍ دي، معماران دآبادۍ دي
په دوی گرم سنگرونه، په دوی ښکلي نهضتونه

کابل ۱۵ر۴ر۱۳۵۳

د زردشت دښار پسرلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا د بلخ په شنه ور شو کې، دلا له په درمندو کې
ده ور کړې لېونو ته د بها ر سا قي بلنه
بیا بان خوله خوله دی ، د تا زه بار ا ن له اوبنکو
د وږمو سپېڅلي سین کې، دغوټۍ جامه نو نه
غوړولی په سارا کې بهار فرش درنگینه وو
زړه ځمکه ځوانه شویې هرقدم چکن چکنه
دبخدي په کنډوالو کې گام په گام د گلو شور دی
شرنګوي د گلو پاڼې دعاشق نسیم لمنه
وریځې گل شي بیا سنبل شي د مار مل دغره په ټنډ ه
ریدي خېژي په بامو نو ، خاټول وزي له دمنه
له رنگین ا فق نه اخلي جا دو گر ما شام مچکې
په پستو پستو وږمو کې عقل وړي له عقل منه
لمر چې کوز شي ډوبېدو ته ته به وايې د اورتوپ دی
یا عا شق زړه د غروب دی، را وتلی دی له تنه
یا دسرو گلو له موجه را بعې را پورته کړی
د وفا په وینو لژند خپل یا غي سر له کفنه
ته به وايې له آسمانه اوربدلي سره گلونه
یا مجنون ده غوړولې په شنبلیو خپله ینه
یا سره توره دچنگېز ده را وتلې بیا له تېکي
چې خوټېږي زړې وینې په بخد ي کې لاتر ننه
یا لمبه دنوبهار ده دلاله په اوغلو کې
یا زردشت په سجده پروت دی په سکروټو کې دننه
یا سرې وړانگې له جنته یزدا ن لوني پر گلونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا توی شوی پر جهان دی جهنم له اهرمنه
دسرو گلو شا ته ښکا ري د البرز بخملي ناوې
لکه پېغله چې پرته وي دوصال په سره بړ ستنه
پاس له څوکو را شېوه دي تورې وربځې ړنګې ړنګې
لکه پرې چې ږدي په تیو خورې څنې شل کلنه
په بېدیا کې سره خاندي سپین ګلان له سرو ګلانو
په باغو کې لاس تر غاړه بنفشه له یاسمنه
شنې غونډۍ په ګلو ډوبې ، پې خورې زېړې پټارې
ته به وایې زېړ قیطان دی دپسرلي په شنه چپنه
په دې ښکلي شنه وطن کې، ددې خاورې په لمن کې
کا شکې ګل دبیابان وای یا دشنو درو یوه ونه
یا باران دپسرلي وای اوربد ای په تږیو ځوځو
جګېد ای له هره ځوځه دغوټیو یوه ونه
په دریاب کې یوه څپه وای یا په وربځو کې لمبه وای
دغو مړو ته مې ښوولای د ژوندیو خوځېد نه
جګې جګې ساقي راکه، سره اورونه مهیا که
مرور یا ر را پخلا که ،چې پې وچښو یو څو منه
ورکوه یې ورکوه یې،مستوه یې مستوه یې
خندوه یې خندوه یې، له سپېدو تر ماخوستنه
تشوه دخم اورونه،تودوه ساړه جامونه
چې دا یخې شپې یونسي، سور ارمان له ارما نجنه
چې دمیو په مستۍ کې داجها ن لمبه لمبه شي
چې دسرو ګلو په سین کې دا فضا شي سره بخونه
چې دسر له سودا خلاص شي سودایي دتورو زلفو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دعشق په سوي اخته کا دمطرب سینه دننه
ګوندې نوي کړي تا رونه دزاړه رباب په ستوني
ګوندې سر کړي په نغمو کې یوه نوې ازموینه

بلخ ۱۲ر۲ر۱۳۵۴

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library